

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVII. évfolyam

Szubotica, 1926 CSÜTÖRTÖK október 14.

284. szám

Még jelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délelőtt
Telefon: Kiadóhivatal 8—58 Szerkesztőség 5—10, 8—52

Előfizetési ár negyedévre 150 din.

Szerkesztőség: Zmaj Jovin trg 3. szám (Minerva-palota)
Kiadóhivatal: Subotica, Zmaj Jovin trg 3. (Minerva palota)

Külpolitika és nemzetiségi béke

A kontinentális világpolitika külpolitikai orientációjától sulyos. Voltak évek, amikor a leszerelés gondolatát uralta a nemzetközi érdeklődés. Volt idő, amikor mindenkit csak a valuta elméleti és gyakorlati kérdései izgattak. Tanúi voltunk már olyan éveknél is, melyek hangosak voltak a gazdaságpolitikai vitáktól. Most jött a páneurópai gondolat s higyjék el, ennek is van szimptomatikus jelentősége. A mai nemzetközi érdeklődés gyakorlati problémáinak ideológiája: a páneurópai mozgalom.

Most mindenki külpolitikával foglalkozik, még a — politikusok is. Thoiry és Livornó és Gené, Mussolini, Chamberlain, Stresemann és Nincsi — ime a csillagképei a ma politikájának. Figyeljük csak meg: megbukik a németországi legfőbb katonai parancsnok — s ennek a bukásnak is kizárólag külpolitikai okai vannak.

A háború boszorkánykonyhájában új béketerveket főznek. A béke őrei új háborús megállapodásokat létesítenek. A locarnói *gunyvacsora* kijózanodottjai elmennek Thoiryba és elmennek Livornóba békét kötni — egymás ellen, védszövetséget kötni — dacból. Azelőtt *dac- és védszövetség* volt, ma csak védszövetségek ismernek, de a mai védszövetségek puszkaporszagabbak minden hármasszövetségnél. Az európai *egyensúly* politikáját akarja minden állam megóvni, de olyan módon, hogy minél több társat emel be a mérleg álltala elfoglalt serpenyőjébe. Németországot beültette Franciaország s most egyesült erővel huzzák fel a kapitalizmussal pasztörizált Oroszországot. A másik serpenyőbe pedig Mussolinit invitálta meg az angol külügyminiszter, aki Olaszországon keresztül keres támasztékot Franciaország hatalmas balkáni támasza: Jugoszlávia ellen.

Ebben a beállításban kell mérlegelni — hogy ne essünk ki a hasonlat serpenyőjéből — a *mohácsi beszédet* s Nincsi nyilatkozatát, amit lehetetlen a mohácsi beszédre *válasznak* nem tekinteni. Magyarország mindeddig az olaszok barátságát kereste s ehhez a barátságához kalandos házassági tervekben kívül a magyar uralmi rendszer irányának s fasizmusának kicsit félremagyarított megegyezése szolgáltatja az alapot. Amit a mohácsi beszéd óta megtudtunk, abból szabad arra következtetni, hogy a magyarok dél felé a *közlebbi* szomszédjukkal keresik előbb a megegyezést s a jel-szavak politikája felett kezd ott is urrá válni a belátás. Magyarország egyszerre nem lehet barátságban Olaszországgal és az S. H. S. királysággal s mert Jugoszláviával keresi a békés megértést, Thoiry és Livornó után meg lehet állapítani, hogy a magyar külpolitika melyik államesoporthoz kíván közeledni.

Ámde, ha a livornói találkozásnak valóban nem utolsó sorban az volt az oka, hogy Olaszországgal együtt azokkal a keleti államokkal is kiegészüljön az új antant, melyek az új középeurópai államszövetségben nem juthatnak sem szóhoz, sem helyhez, akkor valóban Nincsi

messzemenő méltánylásával és nagyvonalú koncepciójával kell kezelni a — mohácsi beszédben megnyilatkozó törekvést.

Ilyen körülmények között megengedheti-e a külpolitikai érdek, megengedheti-e a legfőbb államraison, hogy *tisztviselők határozzanak és cselekedjenek olyan kérdése-*

sekben, melyek minden jelentéktelenségük mellett alkalmasak külpolitikai kérdések megoldásának megnehezítésére, vagy megkönnyítésére? A tisztviselők bizonyára kitünő, szorgalmas és lelkiismeretes funkcionáriusok, akik pontosan végrehajtják a törvények, rendeletek és felsőbb hatóságok utasításait. De

nem *külpolitikusok* s tiszteletlenség lenne feltételezni róluk, hogy hivatali működésükben politikai meggyőződés szolgálatába állnak. Mégis csak a külügyminiszter kompetens annak megállapítására, hogy milyen sulyos érték, milyen nagyjelentőségű külpolitikai érdek — a nemzetiségi béke.

Franciaország idő előtt nem adja vissza a Saar-tartományt Németországnak Poincaré több elzászi német küldöttséget fogadott

Párisból jelentik: A sajtó nagyfotosságuaknak tartja azokat a tanácskozásokat, amelyek *Briand* külügyminiszter és *Guillemaut* tábornok, a rajnai megszálló csapatok főparancsnoka között kedden este folytak. A sajtó véleménye szerint a tanácskozáson a rajnai megszálló csapatok létszámának csökkentéséről volt szó.

Ezt látszik bizonyítani az a körülmény is, hogy *Guillemaut* tábornok a sajtó képviselőinek kérdésére csak annyit mondott, hogy *szerdán Poincaré hadügyminiszterrel tárgyal, majd bevárja Poincaré miniszterelnöknek Elzász-Lotharingiából való visszaérkezését.*

Egyes lapok tudni vélik, hogy a *rajnai haderő vezérkara új tervet dolgozott ki és ezt a tervet hozta magával Párisba Guillemaut tábor-*

nok. Ez a terv arra irányul, hogy egy hadtestet rendeljen vissza a kormány a Rajna-vidékről, a hol így csak két hadtest maradna.

E hadtestek közül az egyik három, a másik négy hadosztályból áll. Arról is szó van, hogy egy lovashadosztályt is hazaküldenek, a csapatok elhelyezése pedig a megszállt területen olyan lesz, hogy a legutóbbi véres incidensekre való tekintettel a *plalzi helyőrségeket nem gyengítik.*

Strassburgból érkező jelentések szerint *Poincaré strassburgi tartózkodása alkalmával kedden több német küldöttséget fogadott.*

Ezek között volt a *német autonómisták küldöttsége* is, akik az autonómista mozgalom irányítói ellen hozott szankciók felfüggesztését kér-

ték a miniszterelnöktől.

Egy másik német küldöttség arra kérte *Poincaré*-t, hason oda, hogy a törvény előtt a német nyelv egyenjogúsítást nyerjen az államnyelvvél.

A *Journal* jelentése szerint *Poincaré* egy alsó-rajnamegyei küldöttség előtt kijelentette, hogy

a francia kormány nem gondol arra, hogy a Saar-tartományt bármely formában és bármilyen engedmény fejében visszaadja Németországnak a versaillesi szerződésben előírt határidő előtt.

Kijelentette még *Poincaré*, hogy *arra sem gondol a kormány, hogy Elzász-Lotharingia és a Saar-terület között megszüntesse a határokat.*

Poincaré miniszterelnök csütörtökön érkezik vissza Párisba.

A kormány benyújtotta lemondását

A király visszatért Beogradba és egyórás kihallgatáson fogadta Uzunovics miniszterelnököt — Trifkovic Márkó bejelentette a parlamentben a kormány lemondását — A válságot nemcsak a zagrebi incidens idézte elő — Ki akarják szélesíteni a koalíciót

Hetekig fog tartani a válság

Beogradból jelentik: Amint előre látható volt, *Uzunovics* Nikola miniszterelnök nem tudott megegyezést létrehozni a kormányon belül és ezért

benyújtotta a kormány lemondását.

A kormány szerda délelőtt féltíz órákor minisztertanácsra ült össze, amely fél óra hosszat tartott, majd *Uzunovics* átment az udvarhoz és a

A parlament elnöke bejelenti a kormány lemondását

A képviselők feszült érdeklődése mellett nyitotta meg *Trifkovic* Márkó elnök a parlament szerdai ülését.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után az elnök bejelentette, hogy az igazolóbizottság a lemondott *Stakics* Brankó és *Petkovic* Milán helyébe *Kosanovics* Vaszát és *Markovics* Boskót hívta be a nemzetgyűlésbe. Ezután az elnök felhívására *Kobasica* titkár felolvasta a miniszterelnök következő levelét:

Elnök ur!

Van szerencsém önt értesíteni és felkérni, hogy a parlamenttel

minisztertanács határozata értelmében *benyújtotta Jankovics Dragutin udvari miniszternek a kormány lemondását.* A miniszterelnök az újságíróknak csak ennyit mondott:

— A kormány benyújtotta lemondását.

Uzunovics levelet küldött a parlament elnökének is, hogy a lemondást a nemzetgyűlés szerdai ülésén jelentse be.

Uzunovics Nikola miniszterelnök. A levél felolvasása után *Trifkovic* a következőket mondotta:

— Miután a királyi kormány benyújtotta lemondását, a parlament nem folytathat érdemleges munkát és ezért

az új kormány megalakulásáig a parlament üléseit elnapolom.

Felkiáltások az ellenzék részéről: — *Nyugodjék békében!*

Az ülés tizenegy óra tíz perckor ért véget.

Miért mondott le a kormány?

Uzunovics miniszterelnök kijelentette, hogy

mindaddig nem közli a nyilvánossággal a lemondás indokait, míg ezekről öfelsége előtt részletesen be nem számol.

Mégis a lemondásra vonatkozólag a kormány egy tekintélyes tagja a következő hivatalosnak tekinthető nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— A lemondást indokoltá teszi az a körülmény, hogy meg kell kérdeznünk a klubok véleményét és

minden erőfeszítést meg kell tenni a jelenlegi kormánykoalíció fenntartására

a júniusi megegyezés szellemében. *Uzunovics* apellált azokhoz, akik türelmesen itélik meg a helyzetet, hogy

ítéletüket enyhítsék és azokhoz, akik tulenyhén itélik meg, hogy azt komolyabban fogják fel. A kormány nagyszabású gazdasági programot dolgozott ki, ami

a koalíció kiszélesítését is szükségessé teszi.

Hangsúlyozta Uzunovics, hogy *olyan kormányra van szükség, amely teljesíti magát az utóbbi napok incidensein és éppen ennek lehetővé tételére nyitotta meg a válságot.*

A zagrebi incidens mellékes körülmény

Ugy látszik, hogy a zagrebi incidensnél fontosabb okok vezettek a kormány lemondására. *Simonovics* Milán szociálpolitikai miniszter erre nézve a következőt mondotta:

— *A kormány lemondását egyéb kérdések is előidézték.*

Szabatosabbak a Radics-párti minisztereknek erre vonatkozó kijelentései. *Pucelj* földmivelésügyi miniszter így nyilatkozott:

— Mindaz, ami a nyilvánosság előtt *Radics* István állítólagos kirohanására vonatkozólag elhangzott, csak ürügy.

A kormány lemondásának okai sokkal mélyebb bel- és külpolitikai jelentőségűek.

Sibenik agrárreformügyi miniszter a következőket mondotta:

— A kormány azért mondott le, hogy a kluboknak alkalmuk legyen véleményt nyilvánítani a helyzet felől.

Arra a kérdésre, hogy a lemondás a koalíció felbontására vezethet-e, *Sibenik* így szólt:

— Nem kell, hogy azt jelentse. A megegyezés politikáját minden körülmények között fenn kell tartani.

Pribicevics a válságról

A politikai közvéleményt elsősorban természetesen az érdekli, hogy a válságnak milyen megoldása várható.

Általában úgy látják, hogy a válság igen súlyos és hosszú lefolyású lesz.

Két megoldás lehetséges: *Vagy olyan kormány alakul, amely a mostani parlament többségére támaszkodik, vagy pedig választási kormány jön.* Egyelőre mindkét megoldásnak egyforma esélyei vannak. *Pribicevics* Szvetozár a válságról a következő kijelentéseket tette a *Bácsmegeyi Napló* munkatársának:

— Egészen ostoba dolog azt hinni, hogy a válság a zagrebi incidens miatt tört ki. Sokkal súlyosabb ügyek is voltak már Radicsal kapcsolatban és a kormány mégsem mondott le. *Radics* Zagrebban azt mondotta, hogy ő ott házigazda. Ez az ugynevezett megegyezés szellemében tett nyilatkozat és ebből a szempontból igaz is van.

A válság igen súlyos és véleményem szerint több hétig fog tartani.

Arra a kérdésre, hogy milyen megoldást vár, *Pribicevics* mosolygva mondta:

— Uj választásokat.

Csütörtökön kezdődnek a sorozatos audienciák

Politikai körökben nagy várakozással tekintenek a királyi kihallgatások elé, amelyek minden valószínűség szerint csütörtökön kezdődnek. Először *Trifkovics* Márkót, a parlament elnökét fogja *Ófelsége* meghallgatni, azután kerül sor a pártvezérek kihallgatására.

Kombinációk új kormánykoalícióról

Illetékes helyen hangsúlyozottan kijelentik, hogy a megegyezés politikáját folytatni kell és a lemondásra azért volt szükség, mert így szabadabban tárgyalhatnak a politikai helyzet tisztázásáról.

Másfelől azonban az a verzió kering, hogy

a radikálisok a szlovén néppárttal, a Nikics-csoporttal, a németekkel és esetleg a Radics-párt egy töredékével, amely Superina és Bacsinics vezetése alatt

áll és végül Jovanovics Ljuba pártjával új kormánykoalíciót létesítenének.

Trifkovics Márkó hosszabb tanácskozást folytatott *Vukicsевич* L. Veljával, aki a Jovanovics-párt vezérének tekinthető. Ezzel a tanácskozással kapcsolatban híre ment, hogy Jovanovics Ljuba pártjának a radikális pártba való visszatéréséről volt szó.

Pucelj a Radics-párt nevében tárgyalt Uzunovics miniszterelnökkel

Nagy feltűnést keltett, hogy Uzunovics miniszterelnököt, amikor audienciájáról visszatért a miniszterelnökségre, meglátogatta *Pucelj* Iván földmivelésügyi miniszter és fél nyolc óráig a miniszterelnökkel időzött. Távozásakor nem volt hajlandó nyilatkozni Uzunovicsal folytatott megbeszélésének tárgyáról. Láthatóan igen jó hangulatban hagytá el a miniszterelnökségi palotát *Pucelj*, akinek

látogatása az első újabb érintkezést jelenti a radikálisok és

Ófelsége Beogradba érkezett

Alekszandar király *Ófelsége* délután öt órakor a topcsideri pályaudvaron Beogradba érkezett. A pályaudvaron *Ófelsége*t *Makszimovics* Bórszly azüggyminiszter fogadta. A király azonnal az udvarhoz ment és hat órakor *hosszu kihallgatáson fogadta Uzunovics Nikola miniszterelnököt.*

Uzunovics audienciája egy óra hosszat tartott. Amikor a miniszterelnök az udvartól visszatért, az új

A radikálisok hazahívták Pasicsot

A parlament ülése után összeült a radikális klub és *Mihajlovics* Ilija alelnök bejelentette, hogy a válság miatt vált sürgőssé az ülés összehívása. Az elnök egyben közölte, hogy **az új helyzet következtében táviratilag hívta fel Pasicsot, hogy térjen vissza és vegye kezébe a párt vezetését.**

Elterjedt hírek szerint *Pasics* már el is indult *Cavtatból* és *csütörtökön megérkezik Beogradba.*

*Pasics*hoz közelálló körök szerint azonban a pártvezér szerda este még nem indult el *Cavtatból*. Anyoni tény, hogy a kormány *Pasics* részére szalonkocsit bocsátott rendelkezésre, amelyet már el is indítottak Szlavón-Bródba.

A pártvezérek kollégiuma hozzájárult a képviselői napidíjak leszállításához

A pártvezérek kollégiuma nyomban a parlament ülése után összeült.

Szenzációs fordulatot várnak a becskerekai vasuti betörés ügyében

Tovább tagad az őrizetbe vett pénztáros

Becskerekről jelentik: A becskerekai vasuti pénztárnál történt betörés ügyében a rendőrség nagy apparátussal folytatja a nyomozást, amelyben részvesz a szubotikai vasutigazgatóság részéről kiküldött bizottság is. A szubotikai vasutigazgatóság részéről *Borko* Ljudevit vasutigazgató dr. *Pavlovics* osztályfőnök, *Korosec* főellenőr és még két magasrangú tisztviselő utaztak Becskerekre.

Az eddig eszközölt kihallgatások nem jártak pozitív eredménnyel. A rendőrség újból kihallgatta *Cuberka* Alekszander pénztárost, aki azonban határozottan megmaradt előbbi vallomása mellett, amely szerint este hét órakor eltávozott a pénztárból és a betörést csak reggel vette észre.

A délelőtti folyamán *több őrizetbe vett tisztviselő lakásán házkutatást tartottak, de bizonyítékokat egyik helyen sem találtak.* A nyomozó hatóságoknak az a feltevése, hogy *Cuberka* pénztáros, ha nem is vett aktív részt a betörésben,

és a Radics-párt között a kormányválság óta

s éppen ezért mindenütt nagy fontosságot tulajdonítottak emek.

Trifkovics Márkó, a parlament elnöke este kilenc óráig még nem kapott meghívást kihallgatásra a királyi udvarba.

Az ellenzéken bizakodó a hangulat

A válság az ellenzék körében igen jó hangulatot keltett. Csaknem valamennyi ellenzéki párt a maga esélyeinek javulását látja a kormány lemondásában. Különösen a demokraták körében kedvező a hangulat. *A demokrata párt-egyesülés tagjai számitanak a horvát föderalisták és Nikicsék csatlakozására, ami által az egyesülésnek több mint hetven képviselője volna.* A demokraták szerint a legtovább esélye annak a megoldásnak van, amelyben *Marinkovics* Voja vezetésével a demokratáké volna a döntő szó.

Elégtétellel vette tudomásul a kormány bukását a Nikics-párt is, amely tudvalevőleg az utóbbi napokban esett el a hatalomtól.

ságiróknak arra a kérdésére, hogy *Ófelsége* elfogadta-e a lemondást, ezt mondotta:

— Csak most adtam át a lemondásról szóló kérvényt, így még nem lehet szó arról, hogy *Ófelsége* elfogadta-e.

Amikor az újságírók a lemondás irásbeli indokolása iránt érdeklődtek, a miniszterelnök azzal tért ki a kérdés elől, hogy az indokolást szóbelileg tette meg.

Az ülésen *Davidovics* Ljuba, *Susnik*, *Jovanovics* Jócó, *Vilder*, *Driljevics*, *Nikics*, *Mihajlovics* Ilija és *Radics* Pavle vettek részt. *Trifkovics* Márkó közölte, hogy *Perics* Ninkó dr. pénzüggyminiszter átiratot intézett hozzá, amelyben felszólítja, hogy a képviselők drágasági pótlékainak husz százalékát vonja le. A pénzüggyminiszter átirata hangsúlyozza, hogy a levonás a kormány takarékosági intézkedéseivel van összefüggésbe.

Susnik szlovén néppárti kijelentette, hogy beleegyezik a levonásba, de megállapítja, hogy ebben csak az adminisztrációs bizottság dönthet. Csatlakozott ehhez a felfogáshoz *Davidovics* is, aki *tiltakozott az ellen, hogy a kormány beleavatkozzék a parlament illetékességébe.*

Végül a pártvezérek kollégiuma hozzájárult a drágasági pótlékok husz százalékos redukciójához, ami napi harmincyolc dinárt tesz ki.

zás érdekében nem hozták nyilvánosságra.

A csütörtöki napon a titokzatos milliós rablás ügyében szenzációs fordulatot várnak a nyomozó hatóságok.

Radicsot Dániába hívják

A horvát parasztpárt vezére legközelebb eleget tesz a meghívásnak

Zagreből jelentik: *Radics* István szerdán táviratot kapott Dániából, amelynek aláírójaként *Böckholm* népszövetségi delegátus szerepel. *A táviratban Böckholm meghívja Radics Istvánt Dániába.* Az érdekes távirat szövege a következő:

— Excellenciád, Dánia vár öntre és kész fogadni. Várujuk üzenetét, hogy mikor érkezik Hamburgba, hogy már oda eléje mehessünk fogadására. Meltóztassék közölni azt is, hogy a miniszter uron kívül, kik lesznek a jugoszláv delegáció tagjai, hogy fogadásukat méltóan előkészíthessük. Reméljük, hogy Excellenciád *nem riad vissza attól, hogy a fogadás alkalmával néhány szavas beszédet intézzon Dánia népéhez.* Meg fogja ön látni, hogy *Radics* nevét az északi népek is szeretik.

Radics a meghívást elfogadta és a legközelebbi időben tizennégy napos kirándulást tesz Dániába, hogy az ottani viszonyokat tanulmányozza.

Erotikus előadás

a nemzetgazdaságtani órán

Botrányper a noviszádi felelősségi bíróság előtt

Noviszadról jelentik: A noviszádi felelősségi bíróság szerdán egy botrányper tárgyalt, amelynek központjában egy oroszországi menekült: *Csehovics* Evgenije állott, aki a legutóbbi időkig a noviszádi kereskedelmi akadémián volt a nemzetgazdaságtan és a kereskedelmi levelés tanára.

Krsztonosics Péter hirlapíró, a *Szrbadiá* múlt évi január 7-iki számában súlyos és konkrét vádakat tartalmazó cikket írt, amelyben *Csehovics* Evgenijét, a noviszádi kereskedelmi akadémiának akkori tanárát, azzal vádolta, hogy a noviszádi kereskedelmi akadémia nemzetgazdaságtani óráin a tizennégytizenéves leány-tanulók és diákok előtt, többiben reprodukálhatlan, a közérkölcset és a közszemérmert súlyosan sértő kifejezéseket használt és erotikus példákat hozott fel. A hirlapíró cikkében követelte, hogy tisztítsák meg az intézetet *Csehovics*tól, aki erkölcstelen előadásaival megmetyeljezi a tanulói ifjúságot. A cikk miatt *Csehovics* dr. *Boksán* Milos ügyvéd utján rágalmazásért beperelte a hirlapíró.

A noviszádi törvényszék ezévi április 27-én tárgyalta a rágalmazási pert, amelynek tárgyalására a kereskedelmi akadémia mintegy negyven leány és fiú tanulója volt tanuként beidézve. A tárgyaláson *Krsztonosics* Péter azzal védekezett, hogy két leánya járt a kereskedelmi iskolába és mint szülő fel volt háborodva a tanár viselkedése miatt. Előbb adminisztratív uton próbálta az ügyet elintézni, de az iskola igazgatóságánál és utóbb a közoktatásügyi miniszternél tett feljelentései ügyében megindult vizsgálat oly lassan haladt előre, hogy félt, ha *Csehovics* még tovább tanít az iskolában, az ifjúság lelkét helyrehozhatatlanul megmetyeljezi. Elkeseredésében és felháborodásában cikket írt a Szrbadiába és annak minden vádját bizonyítani tudja és kívánja. A negyven év körüli *Csehovics* a vádak egy részét beismerte, a vádak súlyosabbik részét azonban tagadta.

Dr. *Szekulics* Milán, *Krsztonosics* védezője alaki okokból kérte a vád elutasítását, mert *Csehovics*, mint állami tanár, elmulasztotta a felettes hatósága felhatalmazását ehhez a perhez kikérni, törvényszék felmentette *Krsztonosics*ot, ami ellen *Csehovics* felebbezést jelentett be.

A noviszádi felelősségi bíróság szerdán dr. *Szekulics* védbeszéde után jóváhagyta az elsőfoku ítéletet.

KISEBBSÉGI ÉLET

Az erdélyi magyar párt gyergyói nagygyűlése befejeződött. A nagygyűlés impozáns, békés manifesztációja volt a magyarságnak és igazolta azokat, akik a pártegység újabb megerősödését várták a kongresszustól. A pártellenzéknek a nagygyűlésen sikerült álláspontját keresztülvinni: indítványára levették a napirendről a szervezeti szabályzatot, mely a pártvezetésnek, illetőleg az elnöki tanácsnak különös hatalmat kívánt biztosítani. A szervezeti szabályzat fölötti vitában Weisz Sándor képviselő fejtette ki az ellenzék felfogását. »Egészséges politikát — mondotta többek közt — gerinces ellenzék nélkül nem lehet teljesíteni. Gyógyíthatatlan hiba lenne, ha a fejünket struccok módjára homokba furva, vakon haladnánk el azon jelenségek mellett, amelyek azt bizonyítják, hogy a magyar kisebbség nagy tömege, ha szavát nyíltan fel nem is emeli, de bensejében fájdalmasan hordozza azt a tudatot, hogy a párt a jelenlegi politikai konstelláció mellett a párt vezetéséből kiszorított intellektuelek, az iparos és földműves rétegek nélkül kifelé nem képviselheti azt a gondolatot, hogy a magyar párt az egész ország közvéleményét maradék nélkül képviseli. Menynyivel nagyobb erőttöbbletet jelent a kormány felé támasztott követelések sikerénél, ha a párt arra hivatkozik, hogy mögötte egy erős és elégedetlen csoport áll, amely a paktumban kikötött feltételek teljesítését a legenergiusabban követeli. A párt vezetősége csak programjának konzekvens követését ismeri el, ha ezt az ellenzék nem nézi sanda szemmel, hanem a felszínre tuduló elégedetlenséget, mint az erdélyi kisebbség vezérszólását iktatja be harci eszközeinek egyik legfontosabb és legerősebb dokumentumaként. De nemcsak a kormány felé kell kihangsúlyozni az elégedettség dokumentálását, hanem az összes román pártok felé, amelyeknek ezáltal kell ráeszmélnie ama tényre, hogy a magyarság nemcsak egy választási kontingenst képvisel, hanem komoly és erőteljes politikai tényezőként tör a törvényben és a nemzetközi jogban determinált követeléseinek megvalósítása felé. A reformcsoport nem bontani, nem frondörködni, hanem nyílt sisakkal alkotó munkában akar egyesülni a párt hivatalos szerveivel. Ennek egyik feltétele azonban az, hogy a szervezeti szabályzat elhibázott művét vegyék le a napirendről és vonják be új szabályzat keretében az alkotó munka lehetőségébe azokat az értékes elemeket, akik a párt politikáját termékennyé akarják tenni.»

A nagyhatású beszéd után 28 szóval 18 ellen elfogadták a reformcsoport indítványát.

*

A nagygyűlésen Krenner Miklós, a pártellenzék vezére, fejtette ki a kolozsvári értekezleten résztvevők politikai felfogását. Beszédében — mely nagy hatást tett — foglalkozott a csucsa paktummal és evvel kapcsolatban megállapította a pártvezetés felelősségét. »A községi választások előtt — mondotta — a liberális párt, az országos választások előtt pedig az avaros-canusok kötöttek velünk paktumot. Hogy még eddig nem valósították meg az ígéreteket, különösen az iskolaiakat, annak oka a vezetés, mely a parlamenti csoport kiválasztásánál súlyos hibákat követett el és támadási felületeket adott, amit úgy a kormány, mint a sajtó természetesen kinos módon kihasznál. Ezen csak a demokratikus kiterjesztés és átszervezés segíthet, mely kapcsolatba hozza a demokrata elemeket, az egész magyarság erejét reprezentálja, kiveszi a többség szájából az irredentizmus vádját, amelyet különben már csak vulgáris politikusok idéznek. Az irredentizmusra nincs szükségünk, mert ez csak a nemzetiségi politika fegyvere, míg a nemzetközileg elismert kisebbség a jogok erősebb fegyverét használja.« Krenner beszédét lelkesen megtapsolták.

Az új pártvezetőséget a nagygyűlés a következőképp választotta meg: elnök gróf Bethlen György, alelnökök Inczédi Joksmann Ödön és gróf Teleki Arthur, pártügyész Ferenc József dr. Az intézőbizottság a következő tagokkal bővült ki: Árkosi Jenő ref. lelkész, Balázs András kanonok, Bokor Márton ref. lelkész, Bárdos Péter kisgazda, Böllönyi Zoltán ügyvéd, Tabéry Géza, Gyallay Domokos, Perédi György, Zágoni István, hírlapírók, Kecskeméthy István ref. teológiai tanár, Budai Tibor, Fekete Andor, Korosi György, Kun Richárd, Krenner Miklós, Szabó Béni, Kovács Károly, Makkai Domokos, Péterfi Lőrinc, Purgly László és Telegdy József. A nevek között a reformcsoport tíz delegátusa szerepel.

*

Bethlen György gróf székfoglaló beszédében többek közt ezeket mondotta: »Az elnöki tisztt a legnagyobb kitüntetés, amely magyar embert ebben az or-

szágban érhet, de egyben a kötelesség és felelősség maximuma. Mint parancsot teljesítő katona, kötelességemnek érzem a gigászi feladat vállalását. Ha igazságos elnézéssel akarjuk szemlélni és bírálni állapotainkat, fentartás nélkül el kell ismernünk, hogy a magyarság összefogása és megszervezése terén nagyfokú munkát tettünk. Hogy a magyar párt nem tudott feltűnő eredményeket eddig felmutatni, a hibák és mulasztás okát ne személyekben, hanem a viszonyokban keressük. Többek között mindnyájan követünk el mulasztásokat és mindnyájan fokozhatnánk még szorgalmunkat és buzgóbb részvételünket. Hogy azonban pártunknak sulya kétséget nem szenvedőleg növekedett minden irányban, minden vitán felül álló tényként állíthatom. Az is bizonyos, hogy minden magyarnak itt és csakis ebben az egységes magyar pártban van a helye.« Bethlen után többen felszóltak.

Chamberlain és Kraszin tárgyalásai

Az angol külügyminiszter visszautasította Szovjet-Oroszország kölcsönkérését

Londonból jelentik: Chamberlain külügyminiszter kedden megbeszélést folytatott Kraszin párisi szovjet-követtel. A Daily Telegraph értesülése szerint

Chamberlain és Kraszin tárgyalásai nem vezettek eredményre.

Kraszin a tanácskozás során annak a reményének adott kifejezést, hogy az angol-orosz kereskedelmi kapcsolatok kifejllesztése érdekében az

angol kormány messzemenő áldozatokra is hajlandó és ecélből nagyobb kölcsönt is rendelkezésre bocsát Oroszországnak.

Chamberlain a kölcsönre vonatkozó célzást azzal utasította vissza, hogy az angol közvélemény az orosz kölcsönt el-
lenzi.

tekintettel arra, hogy a szovjetek angolelleses propagandája még mindig nem szűnt meg.

A román parasztpárt fuzionált a nemzeti párttal

Az új párt neve: nemzeti parasztpárt, el-öl-e Maniu Gyula

Bukarestből jelentik: A nemzeti párt és a parasztpárt vasárnap közös kongresszust tartottak Bukarestben, melyen nagy lelkesedéssel jóváhagyták a fuziót és kimondták a nemzeti parasztpárt megalakulását.

Az új párt ideiglenes elnöke Maniu Gyula, a nemzeti párt vezére, alelnökei Michalache és Lupu, titkára

pedig Madgearu lett. A pártprogram követeli a katonai szolgálati idő leosztását, a Banca Nationale reformját, a lej stabilizálását, a kiviteli illetékek megszüntetését és a tisztviselő-reformot.

A kisebbségi kérdésben az új párt kötelezőnek ismeri el a gyulafehérvári határozatokat.

Agyonlőtt egy lakatosmestert az odzsacii állatorvos

Halálos harc az éjszakai támadóval — A letartóztatott állatorvos azt vallja, hogy önvédelemből ölt — Az áldozatról megállapította a csendőrség, hogy rovt/multu

Odzsaciról jelentik: Az odzsacii csendőrség szerdán reggel letartóztatta Holländer Mór községi állatorvost, aki agyonlőtte Sipos Ferenc odzsacii lakatosmestert.

Holländer Mór, aki két évvel ezelőtt telepedett le Odzsacira, hamarosan kedvelt tagja lett a község intelligenciájának. Éppen ezért óriási szenzáció a községben az állatorvos letartóztatása.

A véres eseményt megelőzőleg Holländer Mór a Manc-féle vendéglőben tartózkodott barátjai társaságában. Éjjel egy óra felé Holländer elbucszott a társaságtól, a vendéglőtől alig száz lépésnyire levő lakására indult. Az állatorvost egy darabig elkísérte Frajer Lőrinc kenderkikészítő mester, akivel megállt beszélgetni és félkettő tájban elváltak.

A további részletek egyelőre homályban vannak. Holländer a csendőrségen tett vallomásaiban elmondotta, hogy miután Frajertől elvált, hazafelé ment. Körülbelül husz lépésre lehetett lakásától, mikor

egy kapumévedésből egy sötét alak ugrott elő és rákiáltott:

Pénzt vagy életet!

Holländer előrántotta revolverét és még mielőtt a támadó elfordulhatott volna, rálőtt. Az ismeretlen szó nélkül összerogyott. A lövés zajára a közeli házakból kirohantak az emberek, akiknek Holländer elmondta, hogy önvédelemből lőtte le támadóját.

Pár perc múlva a helyszínen volt a rendőrség dr. Wiht István községi orvossal, aki megvizsgálta a vértócsában fekvő embert és megállapította, hogy

a lövés azonnali halált okozott.

A vizsgálatnál jelenlevő közönség közül a halottban többen

felismerték Sipos Ferenc odzsacii lakatosmestert.

akiről a rendőrség megállapította, hogy rovt/multu ember és most is folyik ellene kihágási eljárás. A rendőrség Holländer Mórt szerdán reggel letartóztatta és megindította a vizsgálatot, hogy a rejtélyt meg-

világítsa. A rendőrségnek semmiféle adat nincs a birtokában, mert a véres eseménynek egyetlen szemtanúja nincs.

Sipos holttestét szerdán délelőtt felboncolták és megállapították, hogy a golyó, amely közvetlen közelről furódott testébe, a mellkas jobb oldalán rézsütös irányban hatolt be és a bordák között áthaladva keresztül furta a szívet és azonnali halált okozott. A holttesten duvakodás nyomait nem fedezték fel. Csak az arcon van kisebb zúzódás, amely valószínűleg zuhanás közben keletkezett.

Holländer Mór a tényállás kiderítéséig a csendőrség őrizetében marad.

Az eltévedt rendőr

Bajára indu't és Rigycán fogtak el egy budapesti rendőrt

Szomborból jelentik: A rigyci határrendőrség letartóztatta Babkó Sándor budapesti közrendőrt és Fazekas Lidi bajai leányt, akik — mint kiderült — Bajára indultak, de utközben eltévedtek és így kerültek át jugoszláv területre. A teljesen felszerelt, új egyenruhába öltözött közrendőr természetesen nagy feltűnést keltett. A hatóságok is kíváncsian faggatták a rendőrt kalandos utazása felől, aki bőbeszédűen mondotta el, hogy mint vetődött el Fazekas Lidivel Budapestről Rigycára.

Babkó Fazekas Lidivel Budapestről hajón indult el Bajára. Utközben Baja előtt, Gyurics-állomáson valami miatt kiszálltak és gyalog folytatták tovább utjukat Baja felé. Az ismeretlen vidéken azonban eltévedtek és mire észrevették, hogy nem jó uton járnak, már a jugoszláv határőrség kezei közé kerültek. A rigyci csendőrségen három napig tartották őrizetben Babkót, akinek anyjára megtetszett a jugoszláv rendőri élet, hogy fölvetését kérte a csendőrséghez. Kérését azonban nem teljesítették, hanem beszállították a szombori főszolgabírói hivatalba, ahonnan Fazekas Lidivel együtt hazatoloncolják Budapestre.

A magyar filmfelirat Szomborban sem tilos

Abelügyminisztérium orvosolta a szomboriak sérelmét

Szomborból jelentik: A vajdasági városok közül Szombor volt az egyedüli hely, ahol a helyi hatóságok intézkedése folytán a mozgósínházak a szláv nyelven kívül más nyelven nem közölhették a filmfeliratokat. Ez a hatósági intézkedés érzékeny károkat okozott a mozgósínházak tulajdonosainak, akik több ízben indítottak akciót aziránt, hogy a sérelmes rendeletet vonják vissza. A belügyminisztérium a szomboriaknak ezt a sérelmét most orvosolta és az 13043. számú rendeletével engedélyezte a magyar és német filmfeliratokat.

Ezzel egyidejűleg a szombori rendőrség is érdekes rendeletet adott ki a mozgósínházakra vonatkozóan. Eddig Szomborban meg volt az a rossz szokás, hogy a mozgósínházak sohasem kezdték az előadást abban az időben, amikor hirdették, hanem többször fél- és egyórás késések is voltak. A mozilátogatók intervenciójára most a rendőrség elrendelte, hogy a mozgósínházak előadásukat kötelesek pontosan abban az időben elkezdni, amely a plakátiakon fel van tüntetve. Attól a mozitól, amelyik későbbben kezd el az előadást, a rendőrség aznapra megvonja az engedélyt.

PATKÁ INPAT ANY RTÓSZER
doboza 15 dinár, kapható minden gyógyszerárban és drogeriában továbbá a Torontáli Agrárbanknál Vélki-Békerke 10356

Vilmos császár

nem tér vissza Németországba

A News Service tudósítója beszélgetést folytatott az ex-császár feleségének nővérével

Newyorkból jelentik: A News Service tudósítója felkereste Vilmos ex-császár feleségének nővérét, *Hermína* hercegnőt, akitől megkérdezte: *mi igaz az ex-császár Németországba való visszatéréséről elterjedt hírekből.* Hermína hercegnő a tudósító kérdésére a következőket válaszolta:

— A porosz állam és a porosz uralkodóház közti viszonyt rendező törvény 7-ik paragrafusa Homburgot Vilmos ex-császárnak és családjának ítélte. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az ex-császár haza akar térni Németországba, ellenkezőleg, én úgy tudom, hogy Vilmos ex-császárnak egyáltalán nincs szándékában tartózkodási helyét elhagyni.

A News Service híre Amerikában nagy feltűnést keltett.

A noviszadi hid áprilisban elkészül

Juniusban átadják a forgalomnak

Noviszadról jelentik: A noviszadi új közúti hid, amelynek építése már évek óta tart, rövidesen elkészül. A stettini hidépítő cég jövő hétre tervezi a noviszadi hidnyílásnak a pillérekre való feltolását. A petrovaradini hidnyíláson és a két nyílás közé kerülő középírsz decemberig szintén elkészül és a hidrészek összekapcsolása április 1-ig megtörténhetik.

Egyidejűleg készül el a noviszadi hidfő, amelyet az építésügyi minisztérium hét és fél méteres aluljáróval akart a hidhoz kapcsolni, ami által a hidfő többi részét fel kellene tölteni és ez 90.000 köbméter munkát jelentene. Ez a megoldási mód elzárna a kilátást a Dunaparton, igen költséges volna és hónapokkal elhúzná a hid megnyitását. A noviszadi városi mérnöki hivatal ezzel szemben azzal a már egyszer előterjesztett tervvel áll újból elő, hogy a hét és fél méteres aluljárót hagyják el és a város ehelyett csináljon egy harminchat méteres vasbeton hidfőt, amely lehetővé tenné, hogy a dunaparti forgalom függetlenül legyen a hid forgalmától. Ez a megoldás egy millió dinár-

ral olcsóbb volna és nem odázná el a hid megnyitását, mert amikor a hid elkészül, a hidfő építése is befejezhető volna.

Plavšics Nikola városi műszaki tanácsos a hétfői városi közgyűlésen ilyen irányú javaslatot fog tenni, amelynek elfogadása esetén a hid június 1-én megnyitható lesz.

Junius 1-re megnyílik Noviszad új főútcája: a Kraljica Mária ut, amely a

Felszabadulás-téren levő régi Kron-ház-ból fog nyílni és a hidfőhöz fog vezetni. A város március 1-én megkezdte a Kron-ház lebontását és a Kraljica Mária-ut uttestének elkészítését, illetve burkolását. Ezzel kapcsolatosan a hétfői városi közgyűlés foglalkozni fog a városi szabályozási terv megváltoztatásának kérdésével. Csak a Kraljica Mária-ut és a Dunapart szabályozása marad meg a módosított szabályozási tervből.

A brit birodalmi konferencia kedden nyílik meg

A gyarmatok az eddiginél nagyobb részt követelnek az angol külpolitika irányításában

Londonból jelentik: A Downing Streeten *kedden nyílik meg a brit világbirodalom kormányelnökeinek konferenciáját.* A konferencia hat hétig tart és tárgysorozatán rendkívül nagyfontosságú kérdések szerepelnek. A Daily Telegraph szerint a gyarmatok testületileg előterjesztik azt a kívánságukat, hogy az anyaország külpolitikájának irányításában az eddiginél sokkal nagyobb mértékben vehessenek részt.

A külpolitikai kérdések közül a konferencia részletesen megvitatja a *locarnói szerződést és Németországnak a Népszövetségbe való felvételét.* Részletes vita tárgyává teszik az anyaország és a gyarmatok katonai védelmével összefüggő kérdés-

komplexumot és alapos vizsgálat alá veszik a hadügyi, tengerészeti és léghajózási problémákat is.

Szóba kerül a konferencián a *fegyverkezések esetleges korlátozásának kérdése is.*

Gazdasági téren a birodalmi konferencia egyes gyarmatok és az anyaország kereskedelmének összeköttetéséről fog tárgyalni és szót tesz a kivándorlás égető problémáját is. A konferencia elsősorban a kereskedelmi léghajózás nagyarányú fejlesztése érdekében fog határozatokat hozni.

A birodalmi konferenciát *ünnepélyes fogadtatás előzi meg az udvarnál* és hétfőn este a brit gyarmatok miniszterelnökei a király vendégei lesznek.

Bethlen merénylőjének tárgyalására magyar ellenzéki politikusokat is megidéztek

A svájci szövetségi bíróság a magyar ellenzéki képviselők véleményét akarja hallani a jelenlegi kormányrendszerrel

Budapestről jelentik: *Bethlen* István grófi miniszterelnök genfi merénylőjének, Justh Ivánnak bűnügyében a svájci szövetségi bíróság tudvalevőleg október 18-ára tűzte ki a főtárgyalást. A tárgyalás iránt nemcsak Magyarországon, hanem a külföld részéről is nagy érdeklődés mutatkozik, amit Magyarországon még fokoz az a szerdán kipattant körülmény, hogy a legutóbbi napokban **több magyar ellenzéki politikus is idézést kapott Justh Iván ügyének svájci főtárgyalására.**

Hogy a svájci szövetségi bíróság mi-

lyen kérdésekkel kapcsolatban akarja a magyar politikusokat kihallgatni, erre nézve még a megidézett tanúk sem sejtenek semmit. Egyesek szerint azonban

a svájci szövetségi bíróság azt akarja megkérdezni a magyar ellenzéki képviselőktől, hogy milyennek ítélik meg a jelenlegi magyar kormányzati rendszert és a politikai viszonyokat.

A megidézett ellenzéki politikusok között van Nagy Vince nemzetgyűlési képviselő, a független 48-as Kossuth-párt vezére is, aki újságírók előtt kijelen-

Egy kritikus albumából

Irtó: Baedeker

Olaszország egy kisebb városában hallottam valakitől, aki bizonyos felsőbbbséggel és némi lenézéssel szokott beszélni a munkáról és a szorgalomról, ezt a véleményét egy commis voyageur-ról:

— Mindig lótfut, minden második nap vasuton ül és örökké a kereset után szalad. *Nincsen egyéb dolga.*

Ugyanő mondta egy ott letelepedett festőről, akinek pompás tájképei igen előkelő szöveget szoktak kapni a műkiállításokon:

— Sose láttam embert, aki ilyen könnyelműen vesztegeti az idejét. *Egész nap fest.*

*
Az ember a maga javára dolgozik s a mások rovására henyél.

*
Nem oly feltűnő, ha a szegény ember henyél, mint ha a gazdag dolgozik.

*
Van egy típus, amely azon gondolkodik mindig, hogy mitévő legyen s a sok gondolkozástól nem jut hozzá, hogy tegyen is valamit, s egy másik, amely úgy belemerül a munkába, hogy nem marad ideje a gondolkodásra.

*
Munka és elfoglaltság két egészen különböző dolog és fogalom. Micsó-

da nagyszerű és értékes műveket lehetne menteni azon idő alatt, a melyet semmittevő és nagyon »elfoglalt« emberek bizottságokban, ankettekben, kongresszusokon, országgyűlésen és egyéb közügyi »tevékenységben« felelnek el!

*
A régi jó időkben, a vármegyék fénykorában, hallottam egy megyei tisztviselőtől:

— A hivatali munkát csak igen lassan szokja meg az ember. S az a baj, hogy mire megszokta, már meg is unta. Még szerencse, hogy mire megszokta és megunta, már nyugdíjba mehet.

Ezért volt oly mintaszerű mindig a vármegyei közigazgatás.

*
Az embereket éppen oly biztosan lehet megítélni arról, hogy mit és hogyan élveznek, mint arról, hogy miként dolgoznak.

*
Apai tanács.
Ne dolgozzál, ha nincsen munkáid. De trenirozd magad arra, hogy mentül gyakrabban legyen a munkához kedved.

*
Senki sincs annyira elfoglalva, mint a semmittevő.

*
A munka nem tesz boldoggá senkit, de az örökös szórakozás se, — csak a kettőnek okos és szerencsés

vegyületéből támadhat az a kellemes diszpozíció, amelyet boldogságnak szoktunk hívni.

*
Tettek alatt nem kell mindig látható munkát érteni. Egy gondolat, egy szó, egy csallóige vagy egy sor írás néha nagyobb eredmény és fontosabb cselekedet, mint egynémely izzadságos esztendő munkája.

*
Aki az olyan ajtó zárjában, amelyben a kulcs kétszer fordul, azt csak egyszer fordítja meg, az valószínűleg minden egyéb dolgában is csak fél munkát végez.

*
— Eleget henyéltem életemben — így sóhajtott egy ismerősöm. — Szeretnék már egyszer pihenni!

— Ezt ön sohase fog, — feleltem neki. — Pihenni csak fáradtságos munka után lehet.

*
A munka — hiába mondják másképp — nem vigasztal és nem gyönyörködtet. Ami vigasszal és élvezettel szolgál, az: a munkaeredmény.

*
Aki sokat gondolkodik, nehezen jut hozzá, hogy tegyen is valamit. De boldogul jár el, aki gondolkozás nélkül cselekszik.

*
A gondolkodásnak nem követni, hanem megelőzni kell a cselekedeteinket. Legtöbb bajunk abból ered,

tette, hogy még nem határozott arra nézve, hogy eleget tesz-e az idézésnek. Mindenesetre nagyon

megfontolandónak tartja azonban, hogy egy semleges állam bíróságának udvarias meghívását etikailag lehetséges-e visszautasítani.

Az igazságügyi kormány csak szerdán délelőtt szerzett tudomást a magyar ellenzéki politikusoknak svájci bíróság által történt megidézéséről és azon az állásponton van, hogy a megidézettek szabad elhatározásától függ, megjelennek-e a tárgyaláson vagy sem.

Vesztegetési pör egy volt miniszter ellen

Visszakövetelik Omerovics volt kereskedelmi minisztertől a felvett províziót

Szarajevóból jelentik: Szenzációs pör tárgyalását tüzték ki szerdára a szarajevói törvényszéken. A felperesek a *Szarajevói Egyesült Bank*, amely *Omerovics* Dervis volt muzulmán-párti kereskedelmi miniszter ellen indított pert ötvenezer dinár tőke és annak hat-százalékos kamatai iránt. A per előzménye még arra az időre nyúlik vissza, amikor *Omerovics* kereskedelmi miniszter volt.

Néhány évvel ezelőtt a Jugoszláv Központi Bank és a Horvát Központi Bank fuzionálni akartak. A fuzió körül azonban nehézségek támadtak, mire a két bank vezetői megállapodást kötöttek *Omerovics* akkori kereskedelmi miniszterrel, hogy ő közbenjár a fuzió engedélyezése érdekében és ezért a két bank költség címén százezer dinárt fog neki adni. *Omerovics* a megállapodás alapján az Első Horvát Takarékpénztár beogradi fiókjánál nyomban felvett ötvenezer dinárt. Mielőtt azonban eljárhatott volna, le kellett mondania és így a két bank fuziója csak jóval később jött létre. Az Egyesült Bank címén fuzionált pénzüzetek most pört indítottak az ötvenezer dinár és annak hat-százalékos kamatai iránt.

A szerdai tárgyaláson a szarajevói törvényszék azonban nem tárgyalta le a pört, mert annak illetékes bíróságul a beogradi törvényszéket jelölte meg. minthogy a vád tárgyaló szolgáló cselekmény, az ötvenezer dináros provízió felvétele Beogradban történt. A bank ennél fogva keresetét most a beogradi törvényszéknél nyújtja be *Omerovics* volt miniszter ellen.

hogy a tetteinkről akkor kezdünk elmélkedni, amikor már véghezvitük őket.

*
A nagyon elfoglalt embernek mindenre van ideje, a semmittevő nem ér rá semmire.

*
Aki nem szereti a hivatását, az nem is töltheti be azt jól, s aki nem szereti a hivatalát, nem is felelhet meg neki. Csak azt csinálhatja jól az ember, amit szívesen csinál.

*
A cselekvés embere nem vitatkozik, hanem hallgat vagy diktál. A szemlélődő természetek szoktak disputálni.

*
A legfáradtabb és legkimerültebb ember, akit ismertem, olyvalaki volt, aki majdnem mindig aludt, s ha nem feküdt az ágyban, diványon hevert. A fáradtság érzése épp oly gyakori eredménye a lustaságnak, mint a túlfeszített munkásságnak.

*
Az ember ne beszéljen úgy, ahogy gondolkodik, mert ha így tesz, a bolondok házába csukják, de cselekedjen úgy, ahogy beszél, ha azt akarja, hogy komolyan vegyék és becsüljék valamire.

*
A munka, amelyet az ember szeret, kevésbé fáraszt, mint a játék, amelyet valaki kedve ellenére játszik.

CIRKUSZ

Mért nem vagyok rovvott multu!

Szeptember 8-ikán feltettem magamban, hogy mozisínész leszek. Elhatározásomban két szempont vezetett. Egyik, hogy szegény Valentino meghalt és így megürült egy hely számomra, másik, hogy momentán nem volt egy vasam sem, ennél fogva jól jött volna száztízezer dollár. (Mondják, hogy Chaplin havonta ennyit keres...)

Sehol nem olyan udvariasak az emberek, mint a filmbrancsban. El voltam készülve rá, hogy ezen a rögs pályán nem fog egész simán menni a dolog s egyik-másik irodából kirugnak, mielőtt sztár leszek. Hát szó sincs róla. A legelőzékenyebben fogadtak mindenütt, ahol csak megjelentem, csupán...
Csupán mindjárt az első helyen, ahol főszereplőnek ajánlkoztam, megkérdezték:

— Hol játszott már?

— Sehol — válaszoltam őszintén — de ez nem tesz semmit, egyszer el kell kezdeni.

Le sem tudom írni, hogy milyen nyájasan világoztak fel:

— Nagyon sajnáljuk, de kezdőket nem használhatunk!

Az illetőnek látszott az arcán, hogy tényleg sajnálja. A legbarátságosabb hangulatban váltunk el. Ide majd akkor jövök el legközelebb, ha már a hátam mögött lesz néhány világsiker.

Addig is elmentem egy kisebb filmgyárba. Elhatároztam, hogy itt nem árulom el, hogy kezdő vagyok, ha esetleg megkérdezik. De nem kérdezték meg, hanem aziránt érdeklődtek, hogy tudok-e lovagolni? A tűzészégnél szolgáltam a háboruban. Nagy örömmel feleltem, hogy tudok.

— Akár kézállást is csinálók galopp közben a nyeregben — tettem hozzá büszkén.

Erre a hajmáskérii tiszti iskolában tanítottak bennünket. Négyhónapi kiképzés után úgy jöttünk ki innen, mint kész műlovarok, éppencsak löszertant és tereptant nem tanultunk. Azt hiszem, ezért veszítették el a középhatalmak a világháborút...

De ez most mellékes. A tárgyra csak az tartozik, hogy itt is megköszönték ajánlkozásomat, de nem angazsálhattak:

— Nagyon sajnáljuk — mondták — de egy komikus figurára volna szükségünk, akinek dunsztja sincs a lovagláshoz, minduntalan lepotyog a gebéről, ha fölteszik rá és végül kitöri a nyakát.

Pech.

A legközelebbi helyen ugyancsak azt kérdezték, hogy tudok-e lovagolni? Okulva tapasztalataimon direkt sértődötten válaszoltam:

— Én? Még hintalovon sem.

— Nagyon sajnáljuk — hangzott a válasz — de nekünk egy kitünő lovas kellene, aki tud tótágast állni a nyeregben.

Szégyeltem elárulni, hogy hazudtam. Mentem egy üveg házzal tovább. Ott éppen törpére lett volna szükség, nagyon sajnálták. Volt filmgyár, ahol a két szememmel volt baj, itt tüzes spanyol torreadorokat verbálták. Egyik rendező nagyon sajnálta, de csak kimondott férfiszépség jöhetett nála ezidőszert számításba.

Nem értem, hogy ez mért nem szerződött...

Leggyakrabban azzal utasítottak el: — Nagyon sajnáljuk, de már ki vannak osztva a szerepek.

Tapasztalatlanabb rendezők ezt szokták mondani:

— Nagyon sajnáljuk, de csak a jövő hónapban kezdjük a felvételeket, most még a darab sincs kiválasztva.

Ez a kifogás azért rossz, mert nem intézi el végleg az ajánlkozót és az egy hónap múlva újból jelentkeznek. Akkor így rázzák le (öreg filmszínészekről halottam):

— Nagyon sajnáljuk, de csak a jövő hónapban kezdjük a felvételeket, most még a darab sincs kiválasztva.

A dolog azért nem tragikus, mert mire az ajánlkozó harmadszor jelentkeznek,

a tapasztalatlanabb rendezőből tapasztalt rendező lesz és ehhez képest már a következőket rebegi be:

— Nagyon sajnáljuk, de már ki vannak osztva a szerepek.

De ez még semmi. Egyik atelierben letagadták, hogy ott filmgyár van.

— Nagyon sajnáljuk — mondta a főrendező — de ez egy füszerkereskedés. A műterem a szomszéd kerületben van.

Közben hunyorgott, mert a reflektorok belenyilaztak a szemébe.

Rögtön tudtam, hogy nem mond igazat. Abból, hogy »nagyon sajnáljuk«

kal kezdte a mondatot. Ráismertem erről a filmszakmára.

Egy hónap leforgása alatt végigpróbáltam valamennyi berlini filmgyárat. Mindegyiknél elutasítottak, csak a Foxgyár szerződöttem volna, ha feltűnően karcsu, szőke nő vagyok, aki tud biciklizni. Így azonban nagyon sajnálták...

Már végleg letettem minden reményről, amikor tegnap olvastam az újságban, hogy a nagy rendőri kiállítással kapcsolatban egy ugnevezett »Polizei-film« is készül, amelynek felvételeit a közeli napokban kezdik meg. Rögtön

elmentem a főkapitányságra jelentkezni. Egy fogalmazó fogadott, aki fel se nézett irományából, csak rámförmedt:

— Volt már büntetve?

Ijedten tiltakoztam.

— Nagyon sajnáljuk — jelentette ki erre, mint egy kész filmrezsisször — de már csak néhány tipikus Lombrosopofára van szükségünk és így büntetlen előéletűeket nem használhatunk.

Ez volt az utolsó szalmaszál. Most már fuccs a filmkarrieremnek. Mért nem vagyok rovvottmultu?

Skiz

Bethlen a magyar nemzetgyűlés első ülésén nyilatkozik a jugoszláv orientációról

A magyar miniszterelnök hosszasan tanácskozott a budapesti olasz követtel az adriai szabad kikötőről

Budapestről jelentik: Politikai körökben sok találgatásra adott okot, hogy a nemzetgyűlés őszi ülészakát miért nyitják meg egy héttel később a tervezett időpontnál. A halasztást először a belügyminiszter-válsággal hozták összefüggésbe, szerdán azonban megbízható helyen azt az információt adták, hogy az egy hetes halasztás nem a belügyminiszter-problémával van összefüggésben, hanem Bethlen miniszterelnöknek azzal az elhatározásával, amely szerint

Bethlen már a nemzetgyűlés első ülésén nyilatkozik óhaját részletesen Magyarország külpolitikai helyzetéről, elsősorban a jugoszláv és olasz orientációról.

Mivel azonban ezekben a kérdések-

ben Bethlennek még előbb bizonyos információkat kell szereznie, ezért vált szükségessé a nemzetgyűlés megnyitásának néhány napos elhalasztása.

Ilyen körülmények közt az október 18-iki, hétfői megnyitó ülésnek nagy eseménye lesz Bethlen napirend előtti felszólalása, mert valószínűleg

Bethlen expozéját nagyszabású napirendi vita fogja követni,

miután az ellenzék részéről javasolni akarják, hogy a miniszterelnök bejelentését tüzékk napirendre, hogy az ellenzéknek alkalma legyen kifejteni az álláspontját a jugoszláv orientáció kérdésében.

Bethlen miniszterelnök egyébként szerdán délelőtt másfél óras kihall-

gatáson fogadta Ercole Durini di Monza budapesti olasz követet. Jól informált helyen

Bethlennek az olasz követtel folytatott tanácskozását egyrészt Nincsi külügyminiszter legutóbbi beszédével, másrészt a Magyarországnak juttatandó adriai szabadkikötő kérdésével hozzák kapcsolatba.

A tanácskozás anyagából természetesen közelebbi adatok nem szivárogtak ki, de diplomáciai körök szerint az olasz kormány, különösen most, az adriai szabad kikötő tervének felvetődése után nagy érdeklődéssel várja azokat a tárgyalásokat, amelyek a legközelebbi jövőben Jugoszlávia és Magyarország között megindulnak.

Letartóztatták Gots Endre dr. becskereki orvost

Gotsnak nem sikerült tisztázni a diplomája körüli kétségeket — Több feljelentés alapján az ügyészség rendelte el az állítólagos orvos letartóztatását

Kártérítési pörök légiója indul Gots ellen

Becskerekről jelentik: Az államügyészség rendeletére

a becskereki rendőrség szerdán délután letartóztatta dr. Gots Endre becskereki orvost és azonnal átkísérte az ügyészség fogházába.

A szenzációs letartóztatás előzményei nagyrészt ismeretesek, mert a korábbi vizsgálat idején a Bácsmegyei Napló is többször foglalkozott Gots Endre diplomájának kérdésével és megírta, hogy

gyanuokok merültek fel, hogy a diploma nem illeti meg Gots Endrét.

Számos tanu úgy nyilatkozott annak idején a Bácsmegyei Napló becskereki munkatársa előtt, hogy Gots Endre 1919. december hatodikán, amely napon a diploma kelt és előzőleg is egy hónapig

Szerb-Elemér bánáti községben orvosi gyakorlatot folytatott tehát nem lehetett jelen Kolozsvárott a doktorrá avatásán.

A becskereki ügyészség abban az időben vizsgálatot indított ellene, hogy megállapítsa a diploma származásának körülményeit, egyidejűleg pedig a beogradai orvosi kamara is megindította a vizsgálatot, amely eddig rendkívül érdekes eredményeket produkált.

Megállapították, hogy Gots Endre diplomájának záradéka, amely szerint 1919. december hattól 1920. decemberéig, egy éven át Kolozsvárott kórházi gyakorlatot folytatott, nem felel meg a valóságnak, mert az egész 1920. évet Elemér községben töltötte, mint magánorvos. A kamara beidézte Gots Endrét és felvilágosítást kért tőle erre vonatkozólag, mire

Gots beismerte, hogy abban az időben valóban Eleméren volt és a diplomának ez az adata téves. Ez a körülmény alaposan gyanúsította Gots Endre diplomájának valódiságát.

De egyéb gyanus körülmények is merültek fel s ezért

az orvosi kamara elhatározta, hogy Gots Endrét eltiltja az orvosi gyakorlattól, amíg tisztázódik a diploma eredete.

Ezt a határozatot azonban különösképpen egészen mostanáig nem hajtották végre. A vizsgálat folyamán az egészségügyi minisztériumban megtalálták Gots Endre kérévényeit, amelyekben praxisengedélyért folyamodott és amelyekben azt írta, hogy 1918-ban szerezte doktorátusát. A kérévényeket 1922-ben és 1923-ban nyújtotta be Gots Endre, akinek most birtokában levő diplomája 1919. évről datálódik, tehát az a körülmény, hogy ezekben a kérévényekben 1918-beli doktorátusára hivatkozik, arra enged következtetni, hogy

a kérévények benyújtása idején még nem is volt meg a diplomája, hanem azt csak 1923. után szerezte meg valamilyen módon.

Gots előadása szerint 1920 januárjában érkezett Elemérré, ezzel szemben egyik kérévényében a minisztériumhoz azt írta, hogy 1919 november elsejétől Szerb-Elemér községben orvosi gyakorlatot folytat. A dátumbeli zavarok tovább folytatódhatnak azzal, hogy a vsaci bejelentő hivatal adatai szerint Gots Endrét 1918 novemberében jelentették be Vrsacon állandó lakásra és onnan közvetlenül Elemérré való költözé-

sét jelentették be, tehát eszerint

1918 novembere óta egyforlytában Jugoszláviában tartózkodott, így a a szigoratait sem tette le Kolozsvárott.

Ezt megerősíti többek vallomása, akik már 1919 nyarán úgy ismerték Vrsacon, hogy ott orvosi gyakorlatot folytatott és betegeket kezelte. Ezek az adatok állnak az ügyészség rendelkezésére Gots Endre diplomájára vonatkozólag, ezenkívül azonban más súlyosan terhelő feljelentések is érkeztek ellene.

Négy kifli — négyezer dinár

Többek között a következő eseteket jelentették a becskereki ügyészségnek: Szremác Milánné botosi lakost — a feljelentés szerint — Göcs négy napig kezelte szanatóriumában. Ezalatt

az asszonynak mindössze négy kiflit adtak enni és ellátásért négyezer dinárt számított fel.

Milankov Miloje eleméri lakost, akinek kizárt lágyéksérve volt, sürgősen meg kellett volna operálni, a feljelentés szerint azonban Gots egy hétig injekcióval és gyomormosással kezelte és csak ezután utalta be a kórházba operáció végett, amikor azonban már nem lehetett rajta segíteni.

Tóth János cukorgyári kocsis felesége méhrákbán betegedett meg. Az asszony a munkásbiztosító pénztárban dr. Kuzing és dr. Radulovics orvos megvizsgálták és megállapították, hogy sürgős operációra van szükség és ezért azonnal a kórházba utalták. Az asszony nem ment el a kórházba, hanem felkereste Gotsot, akit kijelentette, hogy semmi szükség nincs operációra, garantál-

ta, hogy hat hét alatt kigyógyítja, azonban naponta két injekcióra van szükség, amelyet előre kell fizetni. Négy hétig adott injekciókat Gots a betegnek és négyezer dinárt fizettetett vele. **Amikor az asszonynak nem volt már több pénze, kijelentette, hogy most már megértett a daganat az operációra,** menjen ki a kórházba és vetesse ki. Ekkor azonban

Lazarevics Vojin dr. kórházi főorvos már nem volt hajlandó elvégezni az operációt, mert késő volt, mire Tóth Beogradba vitte feleségét, hogy ott operáltassa, azonban a beogradi kórházban sem akarták a műtétet ilyen későn végrehajtani és az asszony nemsokára meghalt.

Fájdalom nélküli injekciók

Kedden ismét feljelentést tettek Gots ellen az ügyészségen és ez a feljelentés volt a közvetlen oka az állítólagos orvos letartóztatásának. A feljelentők szerint **Hagara Erzsébet** nevű asszonyt egy becskeréki szabósegéd feleségét a munkásbiztosító pénztárban dr. **Dekanic György** megvizsgálta, mert az asszony, aki már hat hónapja volt áldott állapotban, különösnek találta, hogy a magzat nem mozog. A pénztári orvos a vizsgálat után kijelentette, hogy a gyermek valószínűleg halott, azonban semmi beavatkozásra nincsen szükség, az abortus pár hét alatt magától meg fog történni. **Hagara Erzsébet** felkereste Gotsot, aki megvizsgálta az asszonyt és kijelentette, hogy a gyermek él és injekciós kezelést rendelt. Az asszony különösnek találta, hogy

az injekcióoltásokkor semmiféle fájdalmat nem érez, ezt meg is mondotta Gotsnak, aki azzal nyugtatta meg, hogy az oltásokat közvetlenül a születendő gyermek kapja

és ezért nem érez fájdalmat az anya. A szülés hétfőn megtörtént és a gyermek mint azt a munkáspénztári orvos előre megállapította, halva született. A kezelésért dr. Gots kétezeröttszáz dinárt számított és a

a feljelentés szerint valószínű, hogy egyáltalán nem is adott injekciót és ezért nem is érzett fájdalmat az asszony.

A szegények vámszedője

Az ügyészséghez érkezett feljelentések kiemelik, hogy Gots mindig a szegény tudatlan emberekkel szemben lépett fel túlzott anyagi követelésekkel és **nagyon gyakran rendkívül erőszakosan lépett fel a honorárium behajtása érdekében.**

Tadijin Páva aradáci szabót tetteg inzulálta, mert a szabó alkudni akart. Az intelligensebb néposztályból való betegeivel Gots előzékenyen bánlt és meg lehetősémet méltányosan számított és így sikerült elérnie, hogy ilyen hosszú ideig nem tettek ellene feljelentést.

Kedden délután foganatosította Gots letartóztatását **Nikolics Milán** becskeréki rendőrkapitány és minthogy

a letartóztatás Makszimovics államügyész utasítására történt,

a letartóztatott Gots Endrét azonnal szállították az ügyészség fogházába.

A letartóztatás híre percek alatt elterjedt Becskeréken és rendkívül nagy izgalmat keltett. Valószínűnek tartják, hogy volt betegek, akikkel rendkívül magas honoráriumot fizettetett, most vissza fogják követelni pénzüket és

a kártérítési pörök egész légiója fog megindulni a letartóztatott állítólagos orvos ellen.

A szenzációs ügy további fejleményeit egész Bánátban nagy érdeklődéssel várják.

Letartóztattak egy budapesti futballbíró

A vasárnapi incidens miatt őrizetbe vették Fogl III-at

Budapestről jelentik: Az elmúlt vasárnap a III. kerületi Torna Vivó és Atlétikai Klub és az Újpesti Tornaegyesület professzionista csapatai között lejátszott mérkőzésen Klug Frigyes bíró kiállította Fogl József játékost.

Amikor Fogl a pályáról az öltöző felé haladt, a nézők közül többen abucgolni kezdtek. A futballista erre odarohant az abucgolókhöz, akik közül töb-
beket inzultálni akart. Kiss Arkád rendőrkapitány azonban közbelépett és egy rendőrtiszt utján megakadályozta a verekedést. **Fogl ingerülten a rendőrtisztre rontott és azt mellbeütötte.** Kiss rendőrkapitány azonnal igazoltatta ugy Fogl, mint az ügyébe beavatkozó Klug futballbíró is.

A főkapitányság bünygyi osztálya eljárást indított Fogl ellen, akit több tanuval együtt szerdán a rendőrségen kihallgattak. A kihallgatás után a rendőrség **Fogl Józsefet, aki magánéletben tismársegéd, hatóság elleni erőszak miatt őrizetbe vette.** Kihallgatták Klug Frigyes futballbíró is, akit **szabadon bocsátottak,** az eljárást azonban ő ellene is folytatják.

Az épülő Noviszd Vásárcsarnokot, vásárteret és új vámházat építenek

Noviszadról jelentik: Plávsics Nikola műszaki tanácsos az egyik legközelebbi városi közgyűlésnek javasolni fogja, hogy a város vásártér építésére, amely vásárpénztárral volna kapcsolatos, adjon koncessziót egy vállalkozónak, aki a városnak a jog átengedéséért legalább egy millió dinár évi bért fizetne. Ezenkívül létesítsen a város egy vásárcsarnokot, amely az évi annuitások tartama alatt is évi másfél millió dinár tiszta jövedelmet hajtana a városnak. Plávsics műszaki tanácsos kimutatja továbbá, hogy a hidfőnél építendő új vámház, amely a legforgalmasabb noviszadi vámház volna, legalább évi félmillió dinár új jövedelmet hozna a városnak és így ez a három új intézmény Noviszad városnak évente három millió dinár jövedelmet jelentene.

Ez a három millió bevételből feljogosítaná a várost huszonötmillió dináros kölcsön felvételére. Ebből az összegből a város még közevetlen uccáit tizenkilenc millió dinár költséggel egyszerre lehetne kiköveztetni, sőt maradna pénz az új hid környékén létesülő új városrész rendezésére és a kerületi főispáni székhely számára megfelelő palota építésére is.

A családirtó borju-szelet

Husmérgezésbe belehalt egy fiumei kereskedő felesége és lánya, a kereskedő és fia haldoklik

Fiuméből jelentik: Tragikus eset történt kedden este Fiumében. Husmérgezésben megbetegedett egy egész család, amelynek két tagja már meghalt, a másik kettő pedig a halállal vívódik.

Csakics Miklós fiumei kereskedő családjával kedden este vacsorához ült. A vacsorára borjuhust tálaltak fel, amelyből először Csakicsék kis lánya vett be egy falatot, azonban amint lenyelte, nyomban rosszul lett, görcei támadtak, úgyhogy orvost kellett hívni. Az orvos csillapító szert adott a kislánynak és lefektette. A gyermek látszólag el is aludt, amint azonban utólag kiderült, a csillapító szerek bevétele után elvesztette eszméletét. Néhány perccel később rosszul lett Csakicsék kis fia, aki szintén evett egy falat húst. Szülei neki is adtak az orvosságból és lefektették, majd leültek vacsorához, azonban alig ettek néhány falatot a husból mind a ketten rosszul lettek és oly fájdalmas

görcsök lepték meg őket, hogy annyi erejük sem volt, hogy a szomszédokat értesítsék. Reggel találták meg az egész családot eszméletlen állapotban, nyomban orvost hívtak, aki husmérgezését állapított meg.

A szerencsétlencen már nem lehetett segíteni. Az anya és leánya még szerdán délelőtt meghaltak, míg Csakics Miklós és fia haldokolnak. A rendőrség megindította a nyomozást.

Beregi Oszkár

budapesti előadásának megzavarói a bíróság előtt

Tizennégy napra fogházra ítélték három ébredő egyetemi hallgatót

Budapestről jelentik: Emlékezetes még az a botrány, ami akkor tört ki, amikor Beregi a múlt év februárjában Budapestre érkezett látogatóba és a Vigadóban előadást hirdetett. 1925. február tizenötödikén ébredőgyűlést hívtak össze a Vigadóba, majd a gyűlés után röpdulákon felhívták az egyetemi ifjúságot, hogy Beregit »ünnepélyesen« fogadják. A felhívás eredményeképpen este hét óra tájban gyülekezni kezdtek az ébredő egyetemi hallgatók a Vigadó előtt és a két-háromszáz főnyi tömeg a járókelőket, köztük egy tánciskolába igyekvő fiatal lányt durván inzultált. Végre is rendőrség lépett közbe és felszította a tömeget, mire a faivédő diákok lefújították és lezsidóbérencezték a rendőri készség tagjait. Hatóság elleni erőszak és magánosok szabadságának megsértése miatt indult meg az eljárás több egyetemi hallgató ellen, akik közül szerdán a bíróság Imre Zsigmond joghallgatót tizennégy napra fogházra és ötszáz ezer korona pénzbüntetésre, Komlóci Iván joghallgatót és Ormuth Péter felsőkereskedelmi iskolai tanulót pedig tizennégy napra fogházra ítélté, míg az ügy többi vádlottját felmentette.

Betört,

hogy egyszer életében ki-mulathassa magát

Curogról jelentik: A csurogi rendőrség kedden délután letartóztatta Szubotin Zsárkó 17 éves legényt, aki néhány nap előtt betört Lázics Mita gazdálkodó házába és harmincöt ezer dinárt lopott el. Lázics Mita nemrégén három hold földet adott el harmincöt ezer dinárért. Szubotin, aki rokona Lázicsnak, kileste, hogy a gazdálkodó a hátsó szoba szekrényébe zárta a pénzt. Este belopódzott Lázics kertjébe és ott megvárta, amíg Lázicsék lefekszének. Ekkor előbújt és a rosszul bezárt ablakot kívülről kinyitotta, bemászott a szobába, ellopta a harmincöt ezer dinárt és még ötven dinár ezüstpénzt, amelyet szintén a szekrényben talált. Néhány napig eredménytelenül nyomozott a csendőrség a betörő után, miközben Szubotics Zsárkó folyton mulatott a lopott pénzből. Buona Gyóko gazdálkodónak gyanus volt, hogy miből telik a szegény földmives legénynek a mulatásra. Figyelmeztette Lázicsot, aki átment a korcsmába és odaült a mulató Szuboticshoz, aki már meglehetősen ittas volt. Lázics kifaggatta a legényt, aki nevetve mesélte el, hogy ő vitte el a pénzt, mert egyszer ki akarta mulatni magát. Azt is elmondta, hogy a pénz egy része még meg van otthon az istállóban az ágy alatt. Lázics és Buona azonnal Szubotinéhoz mentek és a megjelölt helyen egy kendőbe bekötve meg is találták huszonnyolc ezer dinárt. Hatezret Szubotin elmulatott. Lázics feljelentésére a csendőrök letartóztatták Szubotint és szerdán szállították a noviszadi fogházba.

Lakodalmi és keresztelői torták és sütemények

jól elkészít a zítés kivitelben
... olcsón kapható ...

STEINER CUKRÁSZDÁBAN
SU-OTICA TELEFON 206. 9677

Tovább dühöng a vihar a Keleti-tengeren

Helgoland nagy veszedelemben forog

Hamburgból jelentik: A Keleti-tengeren a vihar még mindig nem csillapodott le. Az Elba hullámai ellepték a hamburgi és altonai rakodópartot.

A hamburgi kikötőnegyedben a villamosközlekedés teljesen megakadt. Altonába befutott egy halászgözös, mely magával hozta a **Boomfield**

angol gözös hat matrózát, akiket sikerült kimentenie.

Az angol hajó elsüllyedt és legénységének nagyrésze a tengerbe fulladt.

Stande környékén a vihar elszakította a gátakat. **Helgoland sziget nagy veszedelemben forog, mert köpartját a vihar elsodorta.**

Obstrukció a stejer tartománygyűlésen

A szociáldemokraták megakadályozzák a tartományfőnök megválasztását

Grácból jelentik: A stejer tartománygyűlés október 13-án, szerdán délután új-ból összeült, hogy megválassza a tartományfőnököt. A szociáldemokrata képviselők obstrukciója folytán azonban szerdán sem került sor a tartományfőnök megválasztására és a jelek szerint Rintelen volt közoktatásügyi minisztert nem is fogják újból tartományfőnöknek megválasztani. A szociáldemokraták a házszabályokra alapítják technikai obstrukciójukat, mert a házszabályok lehetővé teszik, hogy minden szónok két-

szer szóljon hozzá a napirenden levő kérdéshez a beszédidő korlátozása nélkül. A stejer tartománygyűlésnek huszonnégy szociáldemokrata képviselője van, úgyhogy a szociáldemokraták negyvennyolcszor szólalnak fel és egy-egy szónok egy teljes ülést végigbeszél. A szerdai ülés első szónoka Leichen szociáldemokrata képviselő volt, aki délután négy órától este nyolcig beszélt, majd az ülést feliüggesztették és Leichen csütörtökön egész nap folytatni fogja beszédét.

Csődbejuttatott egy bankot a devizabírság

Háromszáz ezer dinár bírságra ítélték a zagrebi Rekvics-bankházat

Zagrebból jelentik: Nagy meglepetést keltett pénzügyi körökben a pénzügyminisztériumnak egy határozata, amelyvel csődbe juttatott egy zagrebi bankházat.

Mint a **Bácsmegyei Napló** is megírta, néhány héttel ezelőtt a zagrebi rendőrség vizsgálatot indított a zagrebi **Rupsics-bankház** ellen, amelyet azzal gyanúsítottak, hogy ezüstöt csempésztett ki Olaszországba. A vizsgálat negatív eredménnyel végződött és így a további eljárást be is szüntették a bankház ellen.

A pénzügyminisztérium a rendőrségi vizsgálatról függetlenül határozatot hozott, amelyben a devizarendelet megsértése miatt háromszáz ezer dinár pénzbírsággal sújtja a Rupsics-bankházat. A pénzügyminiszter határozatára a Rupsics-bankház igazgatója, Rupsics Péter azzal válaszolt, hogy szerdán megjelent a zagrebi törvényszéken és ott átadva a bankház üzleti könyveit, kúcsait, a csőd azonnali megnyitását kérte.

A bankház ellen még nem rendelték el a csődöt.

HIREK

— **Gyorgyevecz Dragoszláv polgármester szerdán elfoglalta hivatalát.** Gyorgyevecz Dragoszláv nyugalmazott főispán, akit a kormány Szubotica város polgármesterének nevezett ki, október 13-án, szerdán délután a városi tanács előtt letette a hivatali esküt és átvette hivatalát.

— **Uj főszolgabíró Topolán.** Beogradból jelentik: A belügyminiszter Zega Szima pancsevói főszolgabírót felmentette állásától és helyére Nikolics Dusán hácska-topolai főszolgabírót helyezte át. Topolára főszolgabírónak Alekszics Milán belügyi titkárt nevezték ki.

— **Halálos csónakszerencsétlenség a Száván.** Zagrebból jelentik: Tragikus szerencsétlenség történt Jasenovác horvátországi község mellett a Száván. Egy csónak felborult és a bennülők valamennyien a vízbe fulladtak. Kedden este a jasenováci szokolegyet estélyt rendezett, amely a késő éjjeli órákban ért véget. Az estélyről két tanító és egy erdész csónakkal akartak átkelni a Száván, hogy hazamenjenek, a csónak azonban addig még kiderítetlen módon felborult és a bennülők a vízbe fulladtak. Holttestüket eddig még nem sikerült megtalálni.

— **A jugoszláviai németek üdvözlötték a csehszlovákiai német párt kormánybalépett vezetőit.** Beogradból jelentik: Moser János, a jugoszláviai német párt nevében táviratot küldött Spine és Mayer csehszlovákiai német képviselőknek, akik beléptek az új csehszlovák kormányba. A távirat így hangzik: Az SHS királyság parlamentjének német képviselői üdvözlöik a csehszlovákiai németek képviselőit abból az alkalomból, hogy beléptek a csehszlovák kormányba, ami reményt nyújt arra, hogy áldásos együttműködéssel lehetőség nyílik a nemzetiségi kérdés méltányos rendezésére.

— **Leégett a szentai Népkert kioszkja.** Szentáról jelentik: Szerdán délután hat órakor a szentai népkertben kigyulladt Mátics Borivoj vendéglős kioszkja és másfél óra alatt porrá égett. A tüzet Gállé István főgimnáziumi tanuló vette észre, aki a helyszínre érkező Mátics főkapitánynak és Davidovics Bogdán vizsgálóbíróknak elmondta, hogy hat óra előtt egy alacsony termetű férfit látott a kioszkban gyertyával a kezében. Gállé vallomása alapján megindult a nyomozás a titokzatos ember után, mert valószínűnek tartják, hogy ő gyújtotta fel a kioszkot. A kár meghaladja a százötvenezer dinárt.

— **A francia radikális párt elnökjelöltje.** Párisból jelentik: A radikális párt bordeauxi kongresszusa csütörtökön ül össze és azt Herriot nyitja meg, aki hosszabb beszédben fogja igazolni magatartását és a kartel-politika csődjéért a szociáldemokratákra fogja hárítani a felelősséget. Az elnökválasztás kilátásai még egészen bizonytalanok. Az elnöki tisztségre rengeteg jelölt van, köztük Deladier, Malvy, Chautemps és Renald. A radikális párt vezetősége Herriot lemondása után Sarrault belügyminiszternek ajánlotta fel az elnöki tiszteletet, aki azonban valószínűleg nem vállalja a megbízást.

— **A gardinováci szerb templom alapkövetéle.** Noviszadról jelentik: Most tették le Gardinovácon az ujonnan építendő görögkeleti szerb templom alapkövét, amelynek ünnepélyes aktusánál dr. Csirics Irinej noviszadi görögkeleti szerb püspök is jelen volt és az alapkövet megszentelte.

— **Macdonald hatvanéves.** Londonból jelentik: Macdonald volt miniszterelnök, az angol munkáspárt vezére kedden ünnepelte hatvanadik születésnapját. Az üdvözlő beszédekre mondott válaszában Macdonald érintette a bányász-sztrájk kérdését is és megállapította, hogy a kormány a szakszervezeti törvény módosítását csak azért tervezi, hogy megszilárdítsa a konzervatív párt helyzetét.

— **Fölmentették, mert ittas állapotban lötte át a barátja lábát.** Noviszadról jelentik: Schön Ferenc kátyi földműves 1919 február 23-án éjjel rálőtt Blozics Nesztor földművesre, akit a lábán talált el a golyó. Az átlőtt lábat vérmergezés miatt amputálni kellett. A noviszadi törvényszék szerdán tárgyalta az ügyet és felmentette Schön Ferencet, mert az tette elkövetése alkalmával beszámíthatatlanul ittas volt.

— **Halálos vasúti katasztrófa Németországban.** Berlinből jelentik: Kattowitz közelében, Scharley állomáson súlyos vasúti szerencsétlenség történt. A kattowitzi személyvonat összeütközött egy tehervonattal és a katasztrófában három ember meghalt, nyolcan súlyosan megsebesültek. Az anyagi kár jelentékeny.

— **Az autótaxik számának korlátozását kéri a noviszadi bérkocsipar.** Noviszadról jelentik: A bérkocsisok egyesülete, a kovácsok, bognárok és kocsigyártók közös kérvényt nyújtottak be a városi tanácshoz, hogy az autótaxik létszámát a jelenlegi harmincötben maximálják. Kérik, hogy a város ezután csak három megszünt bérkocsi után adjon ki egy autótaxi-engedélyt, de ugyanazon személynek ne lehessen két-től több autótaxira engedélye. A tanács a kérvényt a hétfőn megtartandó városi közgyűlés elé terjeszti.

— **Bombamerényletet kíséreltek meg Lissa város volt polgármestere ellen.** Splitből jelentik: Ismeretlen tettesek hétfőn éjjel bombamerényletet kíséreltek meg Mardesics Ferenc lissai szardíniai gyáros, volt polgármester ellen. A bombát Mardesics lakásának ablakába rejtették, ahol felrobbant, de senkit sem sebesített meg. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Sztrájkmozgalmak Athénben.** Londonból jelentik: Athénből érkező jelentések szerint az athéni nyomdászok és villamossági munkások szakszervezete általános sztrájkkal fenyegetőzik. Egyes minisztériumok tisztviselőikara csatlakozni akart a sztrájkmozgalomhoz, miért is a kormány rendeletet adott ki, amely szerint mindazokat a tisztviselőket, akik résztvesznek a sztrájkmozgásban, haladéktalanul elbocsájtják állásukból.

— **Buzáth és Folkusházy lettek ismét Budapest alpolgármesterei.** Budapestről jelentik: Budapest törvényhatósága szerdán este választotta meg Budapest két alpolgármesterét. A választáson az eddigi alpolgármesterek győztek újra. A szavazatok a következőképpen oszlottak meg: Buzáth János 222, Folkusházy Lajos 155, Márkus Jenő 143, Berczel Jenő 18, Lieber Endre 8. Így tehát ismét Buzáth János és Folkusházy Lajos lett Budapest alpolgármestere.

— **Elkészült a vádirat a csehszlovák hajóstársaság noviszadi sikkasztója ellen.** Noviszadról jelentik: Szlavik Ferenc, a csehszlovák hajóstársaság noviszadi kirendeltségének pénztárnoka ezévi február 15-én többrendbeli hivatali sikkasztás elkövetése után megszökött és csak hétek múltán tartóztatták le Zürichben. A noviszadi ügyészség szerdán adta ki a vádiratot Szlavik ellen és a noviszadi törvényszék decemberre tüzte ki a büntügy tárgyalását. A vádirat szerint Szlavik közel fél millió dinárral károsította meg a hajóstársaságot.

— **Királysértő szolgál.** Noviszadról jelentik: A futaki csendőrség kedden tartóztatta és a noviszadi ügyészség fogházába szállította Kovács József szolgát, aki Topalov István futaki gazdánál volt alkalmazásban és akit királysértés elkövetésével vádolnak.

— **Noviszadon 31.000 dinárért kelt el egy hold föld.** Noviszadról jelentik: A már ötödnapja folyó városi földárverésen a város szerdán újabb 15 hold földet adott el és ezek között néhány hold a futaki erdő alsó részén 31.000 dinárért kelt el, ami a mai földárak mellett rekordszámba megy. Eddig a város 80 holdat adott el és még 110 hold kerül eladásra.

— **Női műszabászati tanfolyam Szuboticán.** Sztojanovics Natália műszabász, aki tanulmányait világvárosokban végezte, Szuboticán a Vilsonova ulica 49. szám alatt műszabászati tanfolyamot nyitott. A tanfolyamra jelentkezőknek díjmentesen mutatja meg a legújabb műszabászati mintákat. Sztojanovics Natália tanfolyamán egy hónap alatt bárki elsajátíthatja a műszabászatot.

— **Öszeütközött két gőzös.** Berlinből jelentik: Egy Pekingből Anglia felé haladó gőzös a nyílt tengeren összeütközött a Tereze Hom gőzössel. Mindkét hajó megrongálódott.

— **Nagy vihar Franciaországban.** Párisból jelentik: Langres környékén nagy vihar pusztított. A villámcsapás több embert megölt. A szélvihart jégeső követte.

— **A kisasszony férje bemutatója.** Drégely Gábornak ezt a szellemes, minden frivolitástól mentes, mulatságos vigjátékát csütörtök este mutatják be a Népkör színpadán a legjobb szuboticaik műkedvelők. A darab sikerét már a szereposztás is biztosítja, miután a főszerepeket Reitter Ilonka, Weisz Irénke, Gyenizse Ius, Weisz Ferenc, Mayer Béla és Köhalmi Pál játsszák. A darabban előforduló énekbetéteket, amelyek olyan nagy sikert hoztak a darab legutóbbi budapesti felújításán Gombaszögi Fridának, Reitter Ilonka énekli. A darab iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Jegyek korlátozott számban még kaphatók a Weisz-féle üvegereszkedésben és este a pénztárnál.

— **Temetés.** Dr. Pap Ignác, a noviszadi zsidó hitközség nyugalmazott főrabbi, aki ezidőszent Trecsenteplícen lakik, elhalt nejeinek hült tetemeit Noviszadra vitette és csütörtökön délután két órakor a noviszadi zsidótemető csarnokából a családi sírboltba helyezte örök nyugalomra.

— **Tanári vizsga.** Komlenics Petár, a szuboticaik tanítóképző intézet gyakorló tanára a napokban Beogradban dicséretesen tette le a tanári vizsgát.

— **November 4-ikén ül össze a francia kamara.** Párisból jelentik: A Matin értesülése szerint a kamara őszi ülészakának megnyitását végleg november 4-re tűzték ki.

— **A szuboticaik Francia Klub első teadélutánja.** A Francia Klub szokásos teadélutánjainak sorozatát október 17-én, vasárnap délután fél öt órai kezdettel nyitja meg a klub Bárány-szállóbeli helyiségében. A zenét Pátkai Sándor zenekara szolgáltatja. A klub vezetősége kéri a tagokat, hogy barátaik részére, akik a teadélutánon megjelenni kívánnak, a meghívót csütörtökön délután a klubban vegyék át.

— **Eljegyzés.** Dr. Kellermann Géza orvos eljegyezte Berkovits Verát Kulán. (Minden külön értesítés helyett).

— **Smith newyorki kormányzó az amerikai munkáspárt elnökjelöltje.** Newyorkból jelentik: A Detroitban folyamatban levő amerikai munkáskongresszus határozatot fogadott el, amelyben kimondja, hogy az amerikai munkáspárt elnökjelöltje az 1928. évi elnökválasztáson Newyork állam kormányzója, Smith lesz.

— **November 14-ikén lesz a Zagreb-Budapest városközi futballmérkőzés.** Zagrebból jelentik: November 14-ikén Zagrebban tartják meg a Zagreb-Budapest városközi futballmérkőzést.

— **A francia költségvetés adatai.** Párisból jelentik: Az 1927. évi költségvetés, amelyet a kormány kedden terjesztett a pénzügyi bizottság elé, több mint ötszáz oldal terjedelmű és a kiadások végső összege 39.382.349.274 frank, míg ezzel szemben a bevételek összege 39.960.281.489 frank. A többlet tehát 578.132.215 frank. Az új költségvetésben a kiadások végső összege több, mint kétegyezer frankkal haladja meg a múlt évi kiadások összegét. A költségvetési javaslatban újabb adók nem szerepelnek, sőt megszűnik az ugynevezett fejadó is, amit az idei költségvetési évben léptettek életbe.

— **Tolvaj inas.** Noviszadról jelentik: A noviszadi Gerő Imre-féle zománcédegy-gyárban a munkavezetőnek pár héttel ezelőtt feltűnt, hogy egy kávédaráló hiányzik. Az egyik inasra gyanakodott, akit felelősségre vont és bár az tagadott, megparancsolta neki, hogy másnapra hozza vissza az ellopott kávédarálót. Másnapra ott volt a kávédaráló. Kedden ismét több tárgy hiányzott a gyárból és újból az inast vonták felelősségre, aki már nem is tagadta, hogy ő a tolvaj és bevallotta, hogy lakásán egész kis raktár lopott holmi van, amelyeket az utóbbi fél évben összelopott. Feljelentést tettek az inas ellen és a megejtett házkutatásnál nagymennyiségű zománcédegyt találtak a tizenhárom éves tolvajnál, akit beszállítanak a javító intézetbe.

— **Noviszadon terjed a vörhenyjárvány.** Noviszadról jelentik: Noviszad városi egészségügyi bizottsága kedden délután tartotta ülését, amelyen a kiegészített városi tanács orvos tagjai, a városi, kórházi és katonai orvosok nagy számban vettek részt. A városi főorvosi hivatal vezetője, dr. Kluka György jelentést tett arról, hogy Noviszadon az elmúlt héten tizenkét újabb vörheny megbetegedés fordult elő és különösen a Kajmakcsalanszka, Karadjordjeva és Novonaselje utcákban terjed a vörheny, ahol a lakosság nem akarja a betegeket a kórházba szállítani. Kluka dr. ezért javasolta, hogy a vörhenyt járványnak minősítsék és az egészségügyi bizottság alakuljon át járványbizottsággá. A bizottság egyhangulag elfogadta az indítványt és utasította a főorvosi hivatalt ennek széles körben való közzétételére. Noviszadon az eddig előfordult huszonnégy vörheny-eseten kívül huszonöt hastífusz beteg van.

— **Királysértésért négyévi fogház.** Noviszadról jelentik: A noviszadi törvényszék Stefanovics Nikola pancsevói iparost királysértésért négy évi fogsárra ítélte és az ítélet jogerőre emelkedéséig elrendelte ellene a vizsgálati fogházat.

— **Öngyilkos éjjeli őr.** Noviszadról jelentik: Kedd hajnali öt órakor Boljánovics Milán éjjeli őr, aki Plávec Mihálynak Ljubljanszka-ucca 35. számú házában volt alkalmazva, Kalka Rózsi és Mokus Mari házbéliek a földön fekvő holtan találták. Boljánovicsnak az volt a szokása, hogy szobájában egy kis mécesest égetett. Minthogy kedd hajnalban szobája sötét volt, a házbélieknek ez feltűnt, benéztek szobája ablakába. A földön fekvő látták Boljánovicsot. Értesítették a háziurat, akivel együtt bementek a szobába, ahol a hetvenöt éves éjjeli őr fején két sebbel élettelenül találták. Azonnal jelentést tettek a rendőrségen, ahonnan Vilovác Milán rendőrfogalmazó az ügyeletes rendőrorvossal a helyszínre sietett. A holttest mellett egy aláírás nélküli levelet találtak, amelyben az életunt megírta, hogy betegsége miatt válik meg az életétől és kéri, hogy az Almásitemetőben apja mellé temessék. Az orvos véleménye szerint az öreg éjjeli őr megmérgezte magát. Boljánovics Milán holttestét a halál okának megállapítása végett fel fogják boncolni.

A NAGY BERLINI
RÁDIÓKIÁLLÍTÁS
UJDONSÁGAI!
3 LÁMPÁS
RÁDIÓKÉSZÜLÉK
Din. 1500

Garantált Európa vétellel!
A legnagyobb rádiókészülék és
alatrészraktár!
ALTERNO MŰSZAKI VÁLLALAT
Kr. Petra 26. NOVISAD Telef. 414
RÁDIOBERRENDEZÉSEK RÉSZLETTÉTELRE IS.
Kéjen árajánlatot! 7842

SPORT

A DFC megismételte tavalysi pompás játékát

A prágai profik 5:3 (0:1) arányban győztek a Sand ellen

A szubotcai közönség, a DFC múlt évi nagyszerű vendégszereplése után, nagy érdeklődéssel várta a prágai csapat bemutatkozását. A vendégek nehéz próba előtt állottak: meg kellett ismételniük azt a felejthetetlen játékot, mellyel tavaly meghódították a közönséget. A próba, el kell ismerni, nagymértékben sikerült a DFC-nek, mely ezúttal is nagyvonalú, szép játékkal gyönyörködtette a futballsport szubotcai híveit.

Hogy a prágaiak klasszisa nem jutott kifejezésre a góleredményben, annak az egyszerű magyarázata, hogy a Sand, bár két tartalékkal lépett a pályára, jóval értékesebb teljesítményt nyújtott, mint a tavalysi DFC ellen.

A szubotcai csapat ma már kétségtelenül fővárosi játékerőt képvisel.

A mérkőzés egyáltalán nem volt egyoldalu. A Sand is kivette részét a támadásokból és ha mezőnybeli munkája nem is volt olyan egységes és stílusos, mint világhírű ellenfelé, a csapat egyes részei nagyjából megértették egymást. A prágaiak közül Kannhauser és Patek nem játszottak kifogástalanul, főleg a szimpatikus prágai center volt indiszponált. Bobor szédületesen gyors és ötletes, aki igazolta nagy hírét. Less most is finom, okos játékosnak bizonyult, csupán szélsőjéről feledkezett meg. A halvesorban láttuk viszont a magyar Szedlacseket, aki mint fedezet is nagy hasznára volt a csapatnak. Ottovay mint centerhalf csak felsikert ért el. A két hátvéd gyöngye pontja a csapatnak, sem szerelésben, sem a helyezkedésben nem üt meg az extraklasszist. Tauszig kapus néhány labdát bravúrosan védett, viszont egy tipikus potyagólt beengedett.

A SAND-ban három játékos vettek részt a profikkal: Beleszlin, Becics és Siflis.

Ez a három ember pompás formában van. Jók voltak még Held, Horváth, Inotay és Ördög. A csatársor jobboldala: Kovács—Dér átlagmunkát végzett nagy igyekezettel. A két tartalék nem vált be.

A Sand kezd. Az első percben váratlan, gyors, pompás szubotcai akció. Horváthtól Kovácshoz, tőle Becicshez kerül a labda, aki kiugratja Dért és a SAND-jobbzsélső éles félmagas lövése hálót ér. (0:1).

A DFC-t meglepi a szubotcai legénység bravurja, kissé idegesen indít offenzívát. Patek próbálkozik, de Ördög szereli. Az 5-ik percben a Sandnak újabb alkalma van gólszerzésre. Inotay magas labdájára a prágai kapus és hátvéd olyan szerencsétlenül futnak össze, hogy mindketten földre esnek. A labda a kis Sand balszélsőhöz kerül, aki azonban az üres kapu mellé lö. A prágaiak csatársorát Kannhauser szembeütő indiszponáltsága akasztja meg. A 10-ik percben igazi profi-akció, de

Bobor ivelt beadását Less a lécfőlé fejeli.

A prágaiak egyre sűrűbben támadnak anélkül azonban, hogy túlságosan veszélyesek lennének. Patek elvágta Ördög mellett, messziről veszedelmes bombát ad, — szerencsére fölé megy. A 13-ik percben újra ő tör ki, nagy erővel lö.

a labda a felső kapufáról a játékosok közé pattan; nagy tumultus támad, amit Ördög vakmerően tisztáz.

A Sand ellentámadása is igen veszélyes, de Kovács hosszú lövését Tauszig fogja, Dér hatalmas lövése pedig a lécfőlé mellett süvit el. A 18-ik percben a DFC kornert ér el, Kannhauser fejeli — fölé. A prágaiak most rövid időre fölénybe

kerülnek és Siflis két ízben is csak szerencsével háritja el a gólt. Bobor alig négy méterről magasan fölé lö. Less pedig, aki három játékost cselez ki, a kifutó Siflis mellett pont a kapufa mellé passziroz. A 31-ik percben újból Bobor rent, aki közvetlen közelről fölé lö. Az utolsó percekben a Sand kerül frontba, Horváth kiugrik, de a labda lecsuszik a lábáról.

A második félidőben élénkebb a játék.

A DFC jóval nagyobb lendülettel ostromolja a Sand-kaput. A 3-ik percben Kannhauser Lessnek passzol,

a szőke angol három emberen átsiklik és a meglepett Siflis mellett egyenlített (1:1).

A Sand akcióját Dér hosszú lövéssel fejezi be. Rövid mezőnyjáték után DFC támadás. Less megismétli az előbbi jelenetet, kidribliz néhány embert és lapos, helyezett lövése a sarokba jut (2:1).

A szubotcai belsők néhányszor igen megdolgoztatják Ottovayt. A 12-ik percben a Sand kornert ér el, a kornert Becics gyönyörűen fejeli a sarokba, Tauszig azonban macskaügyességgel elfogja a labdát. Inotay nagyon szépen fogja a prágai balszélsőt, nagy technikai tudását kitünően érvényesíti. A Sand támadása a tartalék balszélsőn megakad. A 22-ik percben

Patek, a prágai tank, kitor és a labdát nagy erővel a jobbsarokba vágja (3:1).

Beleszlin tul könnyelmű, dribliz, de ráfizet, Bobor elveszi tőle a labdát, jó helyzetbe jut — a lövést Siflis rávetéssel elfogja. Másodszor már jobban sikerül Beleszlinnek, végigcselezi az egész mezőnyt, aztán nagy hidegvérrel letolja a labdát Kovácsnak. Nagy tapsot kap a pompás akciójáért. A 30-ik percben Kannhauser szökteti az offsideon álló Bobort, aki

kényelmesen beszalad és közelről megszerzi a negyedik gólt (4:1).

A SAND belefekszik; Becics szép labdákkal küldi frontba a szárnyakat. A 32-ik percben a szubotcai csapat kornert ér el — Kovács fejeli.

A labdát Tauszig elfogja, de kiperdiül a kezéből és becsuszik a sarokba (4:2).

A gól feltüzeli a Sand-ot, sűrűn támad. A 36-ik percben jobboldal nyomul föl, Kovács Becicshez passzol, akinek hosszú, éles saroklövését a prágai kapus meg sem kísérel védeni (4:3).

A DFC finisbe fog. Patek jó helyzetbe kerül, de Beleszlin szereli. A 41-ik percben Patek villámgyorsan vált Boborral,

a prágai jobbszélső spiccel küld hatalmas lövést a kapura amit Siflis nem tud védeni (5:3).

Sztipics néhány hibát követett el. De ettől eltekintve jól vezette a mérkőzést.

Vasárnapi sportprogram

Vasárnap négy első osztályú bajnoki meccs kerül eldöntésre: a Szubotcai Sport a VSC ellen, a Sand a Szentai AC ellen, az SMTc a ZsAK ellen és a Szombori Sport a Bácska ellen fog mérkőzni.

A program legérdekesebb attrakciója a Szombori Sport—Bácska meccs, amely könnyen eldöntheti a bajnokság sorsát. Amennyiben a Bácska nem tudja a Szombori Sport—Bácska-meccs, rom, esetleg négy pont-vesztéssel már nem igen aspirálhat a bajnokságra. A Sport meglehetősen jó formában van és nehezen fog pontot leadni ellenfelének. A mérkőzést Szomborban játszik le.

A Szubotcai Sport a verbásziakat

látja vendégül. A nagy balszerencsével küzdő kék-fehéreknek most alkalmuk lesz két pontot szerezni, ha nem könnyelműsködik el a játékot.

A Sand favoritként indul a Szentai AC ellen. Erős küzdelemre lehet számítani, amely a szubotcai csapat két-három gólarányos győzelmével fog végződni.

Az SMTc és a ZsAK küzdelme szintén izgalmasnak ígérkezik. A mérkőzés kimenetele teljesen nyílt. A szerencsésebb csapat fog győzni.

MURSZKA-SZOBOTA:

SK Mura (férfiak)—SK Mura (nők) 10:9 (2:5). (Hazena-mérkőzés). Tekintettel arra, hogy a kisorsolt Mura—Maribor bajnoki hazena-mérkőzést Maribor lemondta és a mérkőzésen nem jelent meg, a nézőközönség kívánságára egy férfi csapatot állítottak össze a Murai női hazena csapta ellen. A férfiak fölényes gyorsaságukkal győzték le a jóképességű női csapatot. A férfi-csapat legjobbjai a fiatal Kardos Jenő, aki a leghasznosabb munkát végezte úgy a támadásban, mint a védelemben és Csenár Ferenc balszélső, aki szintén hozzáértő tudással töltötte be posztját. A női csapat játéka teljesen kielégített, a kapus azonban tehetetlen volt a férfiak erős labdáival szemben. Peterka bíró kifogástalanul bíraskodott. A Mura csapata vasárnap Ljubljánában játszik serlegmérkőzést.

Kerékpárverseny Vrbászon. Vrbászról jelentik: A Vrbászi SC kerékpárszakosztálya vasárnap tartotta meg nagy érdeklődés mellett szokásos évi háziversenyt, amely a következő eredménnyel végződött: 1000 m. sprint: 1. Ulrich 1 p. 32 mp. 2. Kohl 1 p. 33.5 m. 3. Kovacevics 2 p. Junior 1000 m. 1. Klemencz 2 p. 16.6 mp. 2. Süberhorn 2 p. 18 mp. 3. Kirst 3 p. Senior: 1 Neumann (egy induló). Lassusági verseny: 1. Ulrich. 2. Kohl. 3. Schmidt. 10 km. főverseny a VSC bajnokságáért: 1. Kohl 16 perc. 2. Ulrich 16 p. 5 mp. 3. Klemencz 16 p. 40 mp.

SZTARIVRBÁSZ:

Vojvoda Putnik—Gradjanski (Petrovaradin) 4:1 (2:1). Bíró Jakobovits. A győztes csapat megérdemelten, biztosan nyerte a mérkőzést.

RÁDIÓ-MŰSOR

(A város melletti szám a hullámhosszt jelenti)

Péntek, október 15

Bécs (531): 16.15: Koncert. 19.30: Hangverseny.

Zagreb (350): 20.15: Táncczene.

London (365): 16.45: Koncert. 19: Zenekari hangverseny. 21: A »Fauszt« opera előadása. 22.45: Hangverseny.

Breszlau (418): 16.30: Hangverseny. 21.15: Kamarazene.

Róma (425): 17.30: Jazzband. 21.25: Koncert.

Noviverbászi rádiólerakatunk

címe

Kohl i Orth

KONRATH D. D

rádió zaklató Subot

München (485): 17: Koncert. 20: Szimfonikus hangverseny.

Budapest (560): 17.02: Koncert. 18: Művészdelután. 20.30: Bartók Béla zongorahangversenye. 22: Cigányzene.

Berlin (504): 16.30: Koncert. 20.30: Népies zenekari hangverseny. 22.30: Táncczene.

ELSER-fonal, ELSER-mosott, ELSER-Webe. Selyemszalu (Seiden-webe)vásznak felülmulhatatlan minősége 75 év óta közismert.

KÖZGAZDASÁG

A komlóárak

rohamos emelkedése várható

Csökkent a világ komlótermése

Bécsből jelentik: A komlótermelőknél augusztusban Bécsben megtartott kongresszusa bizottságot küldött ki az európai komlótermelés mennyiségének megállapítására. A bizottság most fejezte be működését és az 1926. évi komlótermésről a következő jelentést készítette:

Jugoszláviában termelt 55.000 centi (egy centi 50 kg.), ebből a Bácskára esik 40.000 centi. Csehszlovákiában 171.500, Németországban 63.000, Franciaországban 62.500, Belgiumban 32.000, Lengyelországban 30.000, Magyarországon, Ausztriában és Németországban együttvéve 2500 centi. A kontinens összes komlótermése tehát 417.000 centi. Angliában 260.000, Amerikában 230.000, Ausztráliában és Újzéländban 20.000, az egész világon együttvéve 927.000 centi, tehát 46.350.000 kg. komló termelt.

A múlt évi termés 1.125.000 centi volt, tehát közel 200.000 centivel, vagyis 100.000 métermázsával több volt, mint az idén. Ehhez képest tehát a komlóárban jelentékeny emelkedésre lehet számítani, különösen Jugoszláviában, Németországban és Csehszlovákiában, amely országok a legnemesebb fajta komlót termelik. A sörgyárak az elmúlt évben 1.100.000 centi komlót használtak föl, előreláthatólag a következő években is ekkora lesz a szükséglet, a mire az idei termés nem nyújt fedezetet és mivel tartalék alig van, a nemzetközi komlópiac rendkívül szilárdnak ígérkezik.

Milyen gabonát szabad kivinni?

Petrovics Brankó dr. törvénytervezete

A kereskedelmi minisztériumban több folytatódó ülésben foglalkozott a kiküldött ankébizottság a kivitelre kerülő mezőgazdasági termények megjavításának kérdésével és végül a bizottság dr. Petrovics Brankó, a noviszadi tőzsde főtitkárát bízta meg annak a törvényjavaslatnak az elkészítésével, amely a bizottság a kereskedelmi és földművelésügyi minisztérium elé fog terjeszteni.

Dr. Petrovics Brankó főtitkár elkészült munkájával, amelyet a *Bácsmegyei Napló* munkatársával a következőkben ismertett:

— A törvénytervezet tíz szakaszból áll. Az első és második szakasz a kormány köteletségévé teszi, hogy több vetőmag állomást állítson fel, amelyeknek segítségével a gazdaközönséget jó és egészséges maggal látja el. A törvénytervezet kötelezi a gazdákat, hogy a földművelésügyi minisztérium által kiadandó szabályzat szerint műveljék meg a földjeiket és a gabonaneműeket rostálják meg. Ebből a célból a tervezet járási, kerületi és megyei gazdasági választmányok felállítását rendeli el.

— A harmadik szakasz kimondja, hogy a kormány a fontosabb folyami és tengeri kikötőkben tárházakat építsen és azokat elevátorokkal szerelje fel.

— A negyedik és ötödik szakasz arról intézkedik, hogy milyen minőségű és súlyu gabona vihető ki.

— A hatodik szakasz a kivitel ellenőrzéséről intézkedik és elrendeli, hogy a határon kiszállított gabonaneműekből a feladó cég megbízottjával közösen mintákat vegyenek és azokat expertizálás végett annak a tőzsdének küldjék meg, amely tőzsde működési területéről a kivitt gabona származik. Ez nem gátolja bármilyen minőségű és súlyu gabona kivitelét, de azok ellen, akik a szabályzatban megállapított minimális súlynál rosszabb minőségűt szállítanak ki, a kereskedelmi minisztérium megtorló szankciókat fog alkalmazni.

— A végrehajtási utasítás standard minőségű sulyt állapít meg, még pedig a búzánál 76 kiló és 2% keveréskulcsot, rozsnál 71 kilót és 2%-ot, zabnál 40 kilót és 3%-ot, árpánál 61 kilót és 3%-ot.

— A 70 kilós és 6%-os buza, a 68 kilós és 6%-os rozs, az 58 kilós és 4%-os árpa és a 39 kilós és 5%-os zab is kivihető, azonban azok ellen, akik ezen a standardon aluli gabonát szállítanak külföldre, vagy egészségtelen gabonát visznek ki, büntető szankciókat fognak alkalmazni. Természetesen nem büntethetők azok az eladók, akik eredeti szerződésekkel igazolják, hogy a vevő kifejezett kívánságára szállították a standardon aluli minőségű gabonát külföldre. Szintúgy nem büntethetők azok az eladók sem, akiknek áruja hibáikon kívül utközben megromlott.

— A törvénytervezet végrehajtási utasítása végül megállapítja, hogy a régi Szerbiából, Bosznia-Hercegovinából és Pancsevó környékéről expertizre küldött áruminták a *beogradi tőzsde*, a Bácska déli része, a Bánát és a Szerémség a *noviszadi*, Felső-Bácska és Baranya a *szombori* mezőgazdasági, Horvát-Szlavonország (Szerémséget kivéve) a *zagrebi* és Szlovénia a *ljubljanai* tőzsdék hatáskörébe tartozik.

Baromfi kiállítás. Vukováról jelentik: A vukovári szerb nőegylet e hó 9-én baromfi kiállítást rendezett, amelyen a vukovári és környékbéli termelők állították ki fajbaromfit. A kiállítás mintegy száz kiállító szerepelt. Az első díjat Schreiber szuboticaai termelő nyerte, aki már több kiállításon szerepelt és minden alkalommal díjat nyert.

Árlejtések. Október 17-ikén tartják meg az árverést a szontai nagyvendéglő három évi bérletére. — Október 15-én Sztanisics község árlejtést tart huszonkét rendőrruhára és nyolc községi alkalmazott ruhára. — Október 9-ikén árlejtést tartanak az Apatin-szontai utmesteri épületek kijavítására. Előirányzati összeg 61.110 dinár.

KINTORNA

Egy kis városkában volt egy öreg rabbi, akinek az volt a szokása, hogy minden pénteken délután nyájának egy tagjától kölcsönkért ezer forintot. Ezt a pénzt vasárnap reggel pontosan vissza is fizette. Sőt minden esetben ugyanazt a bankjegyet adta vissza.

Természetesen ez nem maradhatott titokban, mert a hívek elmesélték egymásnak ez a furcsaságot. Végre az egyik zsidó odaállt a rabbi elé és megkérdezte:

— Rabbilében, mondd meg nekünk, miért kérsz te kölcsön pénzt, mikor mindig pontosan visszaadod azt és mi szükség van neked a pénzre péntektől vasárnapig.

— Te egy számár vagy, mein Kind — mondta a rabbi — nekem szombaton a templomban kell tartanom mindég egy ünnepi beszédet.

— Na és?

— Na és azt tudnod kell, hogy egészen másképp beszél az, akinek pénze van.

— A világ minden kincséért se lennék egy özvegy ember második felesége.

— Pedig ami azt illeti, jobb egy özvegnél másodíknak lenni, mint az elsőnek.

Móricka egész uton nyafog és kéri a tatáját, hogy vegyen neki valamit.

— Adta kölyke — mordul rá végre az apja — már megint ajándékot akarsz? Hát nem tegnap huzattam ki egy fogadatot?

A tisztelendő ur megkérdezi az iskolában:

— No mondd meg nekem, Gubás Péter, mit kell tenni az embernek, hogy a mennyországba jusson?

A gyerek áll és hallgat. Egyszer csak nagyot nyel és így szól:

— Hát meg kő halni, tiszteletes ur.

Annyira tiszta

és enyhe az

ELIDA

IDEAL-SZAPPAN

hogy a legérzékenyebb bőr is zavaró utóhatás nélkül tartósan elviseli.

Utolsó maradékáig illatos.

TŐZSDE

Zürich, okt. 13. Zárlat: Beograd 9.15, Páris 14.82, London 25.11, Newyork 517.5625, Brüsszel 14.4250, Milánó 20.55, Amszterdam 207, Berlin 123.20, Bécs 73.05, Szófia 3.75, Prága 15.325, Varsó 58, Budapest 72.50, Bukarest 2.775.

Zagreb, okt. 13. Zárlat: Páris 163—165, London 274.40—275.20, Newyork 56.45—56.65, Genf 1092.75—1095.75, Amszterdam 22.68—22.74, Berlin 1348.40—1351.40, Bécs 796.50—800.50, Prága 167.40—168.20, Trieszt 222.80—224.80.

Szontai gabonaárak, okt. 13. A szerdai piacon a következő árak szerepeltek: Buza 267.50—270 dinár. Ótengeri 145 dinár. Csöves tengeri 70—72.50 dinár. December—januári szállításra új tengeri ab vasut 110—112.50 dinár. Tavaszai szállításra ab hajó 120—125 dinár teljes kasszával. Duplikát kassza április elsején fizetve és szállítva 135—137.50 dinár. Köles 130—135 dinár. Muharmag 110—120 dinár. Heremag 2400—2450 dinár. Takarmányárpa 130—135 dinár. Sörárpa 145—147.50 dinár. Zab 125—130 dinár. Óbab 100—105 dinár. Ujjab 115—120 dinár. Rozs 165—170 dinár. Irányzat: tartott. Kinálat: közepes. Kereslet: csekély.

Noviszadi terménytőzsde, okt. 13. Buza, bácskai 3.5 vagon, 75-ös két százalékos 265 dinár. Tengeri 5 vagon bácskai március—áprilisi 145 dinár. Bácskai szárított 5 vagon októberi, India paritás 146 dinár. Szerémségi óten-

geri franko Vukovár 167.50 dinár. Szerémségi 5 vagon szárított 145 dinár. Szerémségi 5 vagon szárított október—novemberi 146 dinár. Bab 2 vagon 3—4 százalékos 140 dinár. Liszt 0-ás kombinált bácskai 425 dinár, 0-ás GG. egy vagon 422.50 dinár. Bácskai 1 vagon 2es 355 dinár. Bácskai 1 vagon 5-ös 325—327.50 dinár. Bácskai 4 vagon 6-os 260 dinár. Irányzat: tartott. Forgalom: negyvenöt és fél vagon.

Budapesti gabonátőzsde, okt. 13. A határidő-piac ismét üzletelen és az irányzat gyenge. Hivatalos ármegállapítások ezer koronákban: Buza novemberre 370—371.5, zárlat 371—371.5, márciusra 400—405, zárlat 394—400, májusra 404.5—406, zárlat 405.5—406, rozs októberre 267.5—268.5, zárlat 268—268.5, márciusra 295—298, zárlat 297—297.5. A készárúpiacra a buza forgalma megcsappant és irányzata tartott, a rozs és árpázlet élénkebb és irányzata szilárd. Hivatalos árfolyamok ezer koronákban: Buza 352.5—370, rozs 262.5—267.5, árpa 215—235, sörárpa 280—310, köles 180—190, zab 195—215, tengeri 250—252.5, repce 550—580, korpa 155—157.5.

Csikágói gabonátőzsde, okt. 13. Buza decemberre 139, buza májusra 143.375, Tengeri decemberre 78.875, tengeri májusra 86.375. Zab decemberre 44.375, zab májusra 48.5. Rozs decemberre 99.5, rozs májusra 105.5.

Newyorki gabonátőzsde, okt. 13. Buza őszi vörös 148.75, buza őszi kemény 153.5. Tengeri 86.625. Liszt 715—735. Irányzat búzánál és tengerinél szilárd, rozsnál tartott.

NYILT-TÉR

Csödárverés.

A vb. Leichter Mór-féle lakóház Szentán és a mellette levő üzlethelyiségek f. évi október hó 21. csütörtökön d. e. 9 órakor a szentai tkvi hatóságnál végrehajtási árverésen külön-külön eladatnak. Ugyanakkor kerül árverésre a Kórház-utcában levő kisebb ház is.

Árverezni szándékozók a feltételeket alulírott tömeggondnoknál és a bíróság hiv. hirdetőtábláján is megtekinthetik.

Szenta, 1926. október 11.

Dr. Löbl Nándor
tömeggondnok.

Pénteken, f. hó 15-én d. u. fél 3 órakor I., Pajo Kujundzsics-u. 5. a.

magánárverésen

eladom a vb. Rédei Tibor vegyeskereskedő csöd-tömegéhez tartozó

fűszerárú-, l'queur-, csokoládé-, írószer-, rövidárú, stb. raktárt.

Felvilágosítással az árverés előtt irodámban szolgálok.

Dr. Békeffy György
ügyvéd, csödtömeggondnok.

Önkéntes árverés.

Üzlethelyiségek a Rudics-uccában, gyümölcs piacon és a Zrinjski trgen, vendéglő, cipészüzlet, rőfös-, borbély- és papírüzlet 1926 október 27-én délután 4 órakor dr. Kunetz Béla ügyvédi irodájában önkéntes árverésen eladatnak. A megvett üzlethelyiségek 1926. nov. 1-én átvehetők. Árverési feltételek megtudhatók dr. Kunetz Béla ügyvéd és Földes Samu ruhakereskedőnél, Szuboticán.

Közvetlen Novibečej városa alatt a Tisza partján, árterületen kívül 40 hold szőlő és 531 hold szántó, melyből már 150 hold eladott, valamint egy modern, központi fűtéses **nagy üvegház** épületek, gazdasági felszerelések **szabad kézből eladó.** A föld kertészetre kiválóan alkalmas. — Érdeklődni lehet; **Radio Reklam Jugoslavia Subotica**
Postafiók 48.

Műszaki koncert keres Suboticára és környékére rayonképviselőt

aki a jobb vevőkörrel állandó érintkezésben van. Szakismeret nem feltétel, minthogy képviselőnket központunk megfelelően kioktatja. Csak olyak pályázzanak, akik megfelelő intelligenciával és energiával rendelkeznek. Ajánlatok „Fixum i dobra provizija” jellegűen „Planeta” címszóval Beograd Terazije 31 címre küldendők.

Eladó

Dr. Ivanovits Iván uradalmában Novi-Bečejben kifogástalan szép 2—4 méter magas

amerikai kőris

amelyet kőrisbogár nem bánt, sorfák vagy erdősítésre darabja 12 dinár, 10 drb 11 dinár 100 drb 1000 dinár, nagyobb vételnél még árengedmény.

Ratol ki lett tüntetve

az Osijek—Skoplje- és Zagreb-i kiállításokon mint biztos hatású szer **patkányok és egerek** ellen, mely emberre és házi állatra azonban nem ártalmas. Ugyanigy hat Gamadin svábbogár és csotány, Sterol poloskák ellen. Kapható mindenütt. — Előállítja: **Odio Ratol, Zagreb Bienička cesta 21**

520 kat. hold elsőosztályu szántóföld

a hozzátartozó gazdasági épületekkel és takarmánnyal (széna, szalma és kukoricaszár) Pančevo környékén, közel a vasúthoz és a Dunához, olcsón és előnyös feltételekkel

szabad kézből eladó.

Ugyanott eladó több 50—100 holdas parcella is.

Közelebbi felvilágosítást ad

Srpska Banka d. d. Pančevo

Malomigazgatót

szakembert, éves bizonyítványokkal és I-a referenciákkal, horvát-német nyelvben tökéletes, ügyes üzletembert megelőbbi belépésre

keres

középnagy jugoszláviai gőzmalom. Ajánlatokat „Müblendirektor” jelige alatt **Publicitas d. d. Zagreb, Gunduličeva ul. 11.** továbbbit.

Mihajlovói gazdaságomba szükségem van **azonnali belépésre**

egy gépészkovácsra

Inással rendelkezők előnyben. Ajánlatokat

NIKOLA NIKOLITS, VELIKI-BEČKEREK
Petrogradska 1.

Gépiró(nő) ki a gyorsírást, szerb és német nyelvet teljesen bírja, **felvétetik.** Önálló levelező(nő) előnyben részesül. — Továbbá:

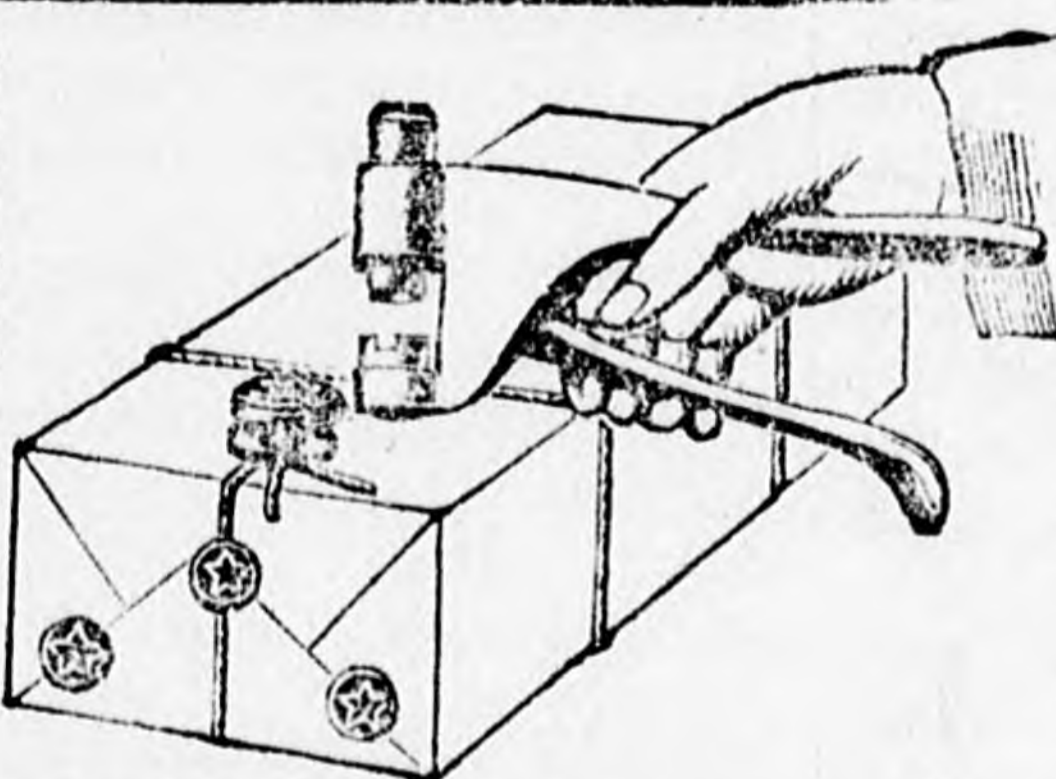
Önálló rodavezető ki egyúttal önálló német, szerb, magyar levelező is, **azonnali belépésre keresteti.** Írásbeli ajánlatok az eddigi működés és referenciák megjelölésével **Šehmo'ka** hirdetőirodába **Novisad** Jevrejska 7 alá küldendők.

Paszírozógépek

(Áttörő gépek)

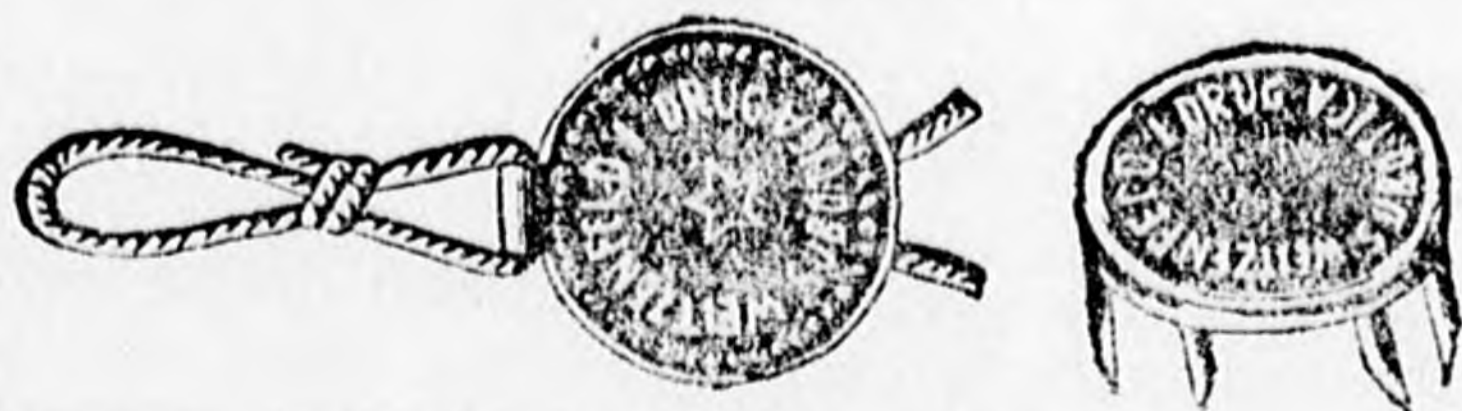
BARZEL VASKERESKEDÉS SUBOTICA
(Kunetz-ház)

almok, gyümölcsök, k. keres elők figyelmeztet!

Zsákok, bálák, postacsomagok, szőre, ecé, lemez, plombák bármilyen kivitelt dombornomásu felirattal

WEITZENFELD és TÁRSA CÉGNÉL
SUBOTICA

AUTOMOBIL VEZETŐ
és **SOFFÓRTANFOLYAM**

alapított **NOVISADON**

az egész Vajdaság és Szerémség területére.

A tanfolyam foglalkozik mezőgazdasági és autómoto-okkal. Minden 8-ik órát követően betöltött egyéni megszerzésen a **soffórtanvizsgát**, ha személyesen vagy levélileg felkeresi az **Előadó: Soffórtanvizsgát.** Engedélyezve az ipar- és kereskedelemügyi miniszter által.

NOVISAD, Kr. Aleksandra ulica 7 (az udvarban)

Elég volt a szenvedésből!

A Szent Rókus-lábsó a lábat rendbehozza.

Ezen készítmény, mely külföldön régen és kitünően bevált, különleges sóessenciákból áll, melyet meleg lábvízben feloldunk. Ezáltal egy oxigénnel telített vizet nyerünk, mely csodálatosan jótékony hatást gyakorol a fáradt és fájós lábakra, megszünteti a fájdalmakat, melyeket a cipő szorítása okoz, meggyógyítja a láb puffedségét és égő érzéseit. Elegendő, ha egy csekély mennyiséget ebből a lábsóból beleteszünk egy lavór melegvízbe és áztatjuk a fájós lábat 10—15 percig. Ezen idő múlva a láb dagadtsága, zuzódása, a kínzó égető érzések egy csapásra megszűnnek és többé újra el nem kezdődnek.

Hosszabb áztatás megpuhítja a tyukszemet és bőrke-ményedéseket annyira, hogy azok könnyű szerrel, kés vagy beretva nélkül eltávolíthatók.

A legégetőbb, legmakacsabb lábfájások, fagyások el-mulnak a Szent Rókus-lábsó használatával.

Meg lehet Ön győződve, hogy a Szent Rókus-lábsó a lábat tökéletesen újjá alakítja, úgy, hogy a szűk cipő, sőt az új cipő is épen olyan kényelmes lesz, mintha évekig hordta volna. Megszabadítja önt a láb különböző zavaraitól, annyit járka, amennyit akar, gyalogolhat, vagy állhat egy helyben órákig a fáradtság vagy fájdalom legcsekélyebb érzése nélkül.

Egy nagy csomag Szent Rókus-lábsó ára 16 dinár. Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában. Ha nem kapná, forduljon az SHS királyság területére jogosított képviselőhöz: **Nada drogeria, Kolar i Gabrić Subotica, Strossmayerova ulica 2.**

A legmodernebb férfi és női cipők raktáron

Mérték után a legdivatoseb cipő angol és francia divattal szerel. Javítások césón és izlésesen

HAitmann cipőüzletében Subotica, Vilsonova ul. 16. Páček-ház.

Cipőkiárusítás

Az összes raktáron levő saját készítményű

CIPŐIMET

Minden elfogadható áron elárusítom

RÓKA

Subotica, Zrinjski trg 2 szám.

Szőlőoltványok

2—3 éves gyökeres oltványok, egy éves amerikai gőzeres és sima vadesszők minden fajban valamint nemesített 2—3 éves gyümölcsfák negre de hetők

ÉVAN LASZLÓ
mintaoltvány és szőlőoltvány telepe
PETROVARADIN (Mača) Posta 163 17
(Lerakata vasúti raktárral szemben)

Ki akar érettségizni?

Összevont magánvizsgát tenni?

Teljes anyagi felelősséggel előkészít a **BAROSS-GÁRDOS TANINTÉZET**
BUDAPEST, RÁKÓCZI-UT 57/A. INTERNÁTUS.

Hölgyek figyelmébe!

Hajvágás, ondulás, hajmosás manikűr, hajfestés, babajavítás és a szakmába vágó bármilyen munka a legújatosabb, leggyorsabb és legpontosabb készül. Bármilyen hajmunkát elvállalok, vágott és kihullott hajjal veszek. — Vidékről hozott babajavítást azonnal elkészítek. 8998

Lagner János

uri- és női fodrász
Subotica, Pašičeva ul. 6.

FIZIKAI TERAPEUTIKAI AMBULATORIUM BEOGRAD
Obiličev venac br 12. 11.

Egész nap nyitva!
Gyógyít mindennemű REUMÁT ISIAST

Női izzadmányokat és gyulladáásokat

Idegességmegbetegedéseket
Vérzegénységet és gyermek-rachitist. Diatermával, Bach-rendszerű napsugárakkal, solux ultralux, elektromassagóval, valamint a modern fizikális terápia minden más módszerével.

Orvosok:
Dr. August Kuhar-Durlen
Dr. Friderika Kuhar-Durlen

HINTALOVAK

és mindennemű gyermekjátékok elismerten a legjobb kivitelben

a „LIGNUM“
játékgyárában készülnek
Subotica, Nagy Ferenc telep 3.

Mielőtt építő és téli türelő anyagait beszerezné, forduljon bizalommal

Illgenn Károly

céghez,
Sokolska (Gombkötő) utca 10.
ahol a legolcsóbb áron vásárolhat I-a mesze, becsinal portland cementet, cement- és keramit lapokat, faszencet, poroszencet, bécs gázyál: kokszt, kovácszenet

I-a bükk és gyertyán hasábfát főlévágva is.
Minden rendelést házhoz szállítunk

SCAGLIOL gipsztáblák

könnyű válaszfalak részére, 8 és 5 cm. vastag, olcsó és modern építkezési mód

Gyártja és minden mennyiségben szállítja

Hönigsberg és Deutsch

Zagreb, Ilica 53.
Telefon 92

Bársonykalapok

már 150 dinártól kaphatók

„PÁRIS“

SZENDI JOLÁNKA kalapszalonnában
Subotica, Pašičeva-utca 9.

Míg a készlet tart

Saját készítésű flu, leány Cipők D 100-tól férfi v. női D 150-től

Klein ortopédicépszéknél

Subotica, Pašičeva u. 6

Mérték után rendes v. rendellenes, beteg vagy fájós lábakra olcsón és gyorsan készit. Tanoncok fizetéssel felvétetnek

Minden háziasszonynak tudni kell, hogy teljesen megbízható orth. kóser

CSAK

PFEIFFERNÉL

a legjobb felvágottak, mindennap friss vágásu marha- és borjúhús, libaprólék és libahús, sült és nyers libamáj nagyon olcsón kapható.

Bársonykalapok

98.— dinárért

legszebb színekben és formákban kaphatók

Hős Piroskánál

Pašičeva u. 2.

Egy jólmenő

éjjeli üzlet

azonnal szabad kézből eladó.

Erdeklődni a tulajdonosnál

Gerzsetity János

Nova Palánka 73. Bácska

Kérjen állandóan

OPIERRE
fogpasztát és szájvizet saját érdekében

Hogy a

JUNIPER

zöld sósborszesz bármely más gyártmány-nál jobb és hatásosabb, erről könnyen meggyőződhet, ha fűszerkereskedőjétől kér egy ingyen próba üvegecskét utasítással.

Ahol nem kapható, kérje levélileg

JUNIPER

laboratorium Subotica, Strossmajerova 11.

Fűszerkereskedőknek jól b. vezetett jutalékos ügynökök ajánlkozzanak

Rinso

Ime az egyszerű Rinso-eljárás: Készítsd el Rinso-t a burkolat utasítása szerint. Aztasd benne a fehérneműt éjjelen át; reggel öblítsd ki és akaszd fel száradni — ez az egész. Rinso elvégzi Ön helyett a mosásnehéz munkáját.

Minden kereskedésben és drogériában kapható.

R. S. HUDSON LTD., LIVERPOOL, ENGLAND.

Őszi divat ujdonságok elkészültek.

Szövött, kötött mellények, szvetterek, pullowerek stb. gyermekek, nők, férfiak részére gyári árban kaphatók

Beck Jenő

szövött- és kötöttáru gyárában

Subotica, Pašičeva ulica 8. Gözfürdő mellett.

Mi is Beck-hez megyünk!

Készíti BRÁČA SPITZER SU otica
Kérje új képes árjegyzékünket.

Szeplők, májfoltok, pörse-nések, arcbőrtisztálanság ellen a legjobb szer

Creme Paruvary

Készíti:
Blum gyógyszerár Subotica
Kapható mindenütt

Specialis órajavításokat szerűbben végez

Krekus

óraspecialista
Subotica
Gytmöcsipac 4.
Aranyművesek során

Teljesen új legelőbbet fizet

Eladó

egy Hofherr-Schranz gyártmányu cséplőgarnitúra, Hofherr-Traktor motorral! Erdeklődni lehet

Farkas Istvánnál
Mužia, Bánát

Mechanikai javítóműhely

Automobilok, szántógépek, motorcsónakok és stabilmotorok javítása

Nyerges, fényező, bogár és kovács műhelyek

Garantált specialautórugó gyártás

Autógarazsrozás, mosóhely

Autógarázs MOGIN

Noviszád, Temerinska u. 49

Tyukszem

Kapható Levakatoknál minden gyógyszerárban vagy egyenesen a gyárból és fölerakattól: M. HRNJAK gyógyszerésznél SISAk

INGATLANHITELT

nyújt elsőrendű bank, földre lánconként 5000 dinárig, évi kamat 12 %
Felvilágosítás:

„Express“

szállító cégnél Subotica Aleksandrova ul. 9.

Eladó

esetleg berbeadó Szubotican jömenetelű, modernül teljes komforttal berendezett éjjeliüzlet.

Cim a kiadóhivatalban.

8-as 5 1/2 léghörös MÁV

cséplőgarnitúra

más vállalkozás miatt sürgősen eladó.

Sági András St.-Bečej Kumanovačka ul. 19. szám

Szücs- és szőrmemunkák

a legjobb kivitelben és legolcsóbban

ZSULYEVICS szücsnél

Subotica, Sokolska utca 15 nagy választék mindennemű szőrmékben

A kávé akkor jó, ha friss!

Naponta négyféle friss porítottkávét kapható. — Vidékre szétküldés 1/4 kg-tól kezdve

SUGÁR MANÓ

cég, Subotica.

Vzletikönyvek

Legújatosabban

FISCHER ERNŐ

GRAFIKAI MŰINTÉZETEBEN

SUBOTICA

Háztartási cikkek és vasárnk

Sphinx koral, I-a lemez és 8nött

EDÉNYEK

utazó és piaci kosarak, keféáruk és sziták és az összes konyhafelszerelési cikkek

legolcsóbban szerezhetők be.

Ehrenfreund Géza

vaskereskedésében Rudič ul. 1.

Lapkihordáshoz

reggel, napi 1—2 órai munkára keresünk

kihordónőket

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

kiadóhivatala.

KORZÓ MOZI

Október 14—17-én

Csütörtök—vasárnap

A francia Pathé-gyár ezidei remeke

FORRADALOM

(LA VERTIGE)

Látványos és izgalmas attrakció az orosz forradalomból 7 felvonásban.

Főszereplő:

JAQUES KATLAIN

A Königs-mark, a Rózsalovag és Szóktetés a szerályból című filmek szereplője. — Történik Szent Péterváron és részben a francia Rivierán. **Elejétől végig lebilincselő.**

Ezenkívül: **ZORO és HURU** világhírű dán detektívek felléptével **LEÁNYSZÓKTETÉS** 5 felvonásos vígjáték.

LIFKA MOZI átalakításán éjjel-nappal dolgoznak. Az építkezés a nappali órákban megtekinthető. Megnyitja október végén.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó kétszeresen számít. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felblyegzett jelzés leveleket továbbítunk. Kérdések, közlésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

Elköltözés miatt olcsón eladó iókarban levő magánjáró Nicholson-kazán 6 HP 8-as Hoffer cséplővel, kerekos elevátorral, teljes felszereléssel együtt. — Megkeresések Báló Antal Bezdán, Bačka. 9368

Gőzfűtéshez való kazán eladó. Hamburger íé-gyár, Subotica. 9329

Zsednik (Nagyfénven) 48 hold elsőrendű szántó egy tagban föld mellett eladó. Földvilágosítást a kiadóhivatal ad. 9451

320 hold kitünő bácskai föld elsőrendű épületekkel, gazdag felszereléssel bevetve, egy év múlva leendő fizetésre olcsón eladó egyben vagy részletekben. Bömches ügynöksége Bačka-Topolán. 9438

Íróasztal és virágállványok eladók Krali Aleksandar ul. 1. házmester-nél. 9461

Villanymotort veszek 6—8/600 fordulattal. Noj-csek Géza Szubotica. 9458

Egy hétszemélyes general iavitott teljesen üzeme-képes Itala-autó külső és belső tartalék gumikkal eladó. Cim a kiadóban. 9423

Bačka-Topolán közvetlen a község mellett kilenc hold szántó és szőlő vil-lával, gazdasági épüle-tekkel 4 borpincével és iégyveremmel eladó. Különösen téglagyárnak alkalmas. — rtekezhetni Topolán Tószegi János tu-laidonosnál. 9412

Komlódugyánvt. traktorhoz Olivér-ekét keresek megvételre. Tóth fake-resk. B.-Topola. 9449

Süldők 200 darab körül mangalica, 7—8 hónaposak, egyenlők, páronként 46 kilóig. Átvészelték, egészségesek, betegségek ellen beoltva. Kisebb csapatokban is eladók. Rakodó állomás: Zdenec. 1 kg. 12 din, agronom Bora Petrović Moslavina-Crnac, Slavonija. 9364

Cipészkelek üzletfel-osztatás miatt olcsó áron kiárusítanak. Leopold Fürst Szubotica, Pašiceva (Fü-dő)-ucca 7. Edényiac. — (Ugyanott berendezés el-adó.) 8812

Teljesen új ház falu kö-zepén, vendéglő, 9 hold elsőrendű földdel Sur-činban. Zemun mellett, áthelyezés miatt olcsón eladó. A helység forgal-mas, magyar lakossággal, vasutállomással, hetipia-cokkal, vásárokkal stb. Z. Dukić., Surčin, Srem. 9439

Kártvavázó és tisztítógé-pek teljes felszereléssel iutánvosan eladók. Cim a kiadóban. 9295

Megvételre keresek ki-sebb szőlő vagy szántó-birtokot urilakkal. Böm-ches ügynöksége Bačka-Topolán. 9437

KÜLÖNFÉLE

Egy tiszta butorozott szo-ba egy vagy két fiatal-ember részére, esetleg házaspárnak kiadó. — Ugyanott egy szalon és egy tonett garnitúra zöld mocettal, teljesen új, el-adó. Cim a kiadóban. 9457

Városi közkórház mellett 1½ láncc elsőrendű szán-tó föld kiadó. Istállótrá-gya eladó. Érdeklődni lehet Szabados hentes-nél Gradska kuca. Ugyar-ott egy tanonc felvétetük. 9453

Értesitem a tisztelt kö-zönséget, hogy újonnan épült nagytermemet bá-lak, estélyek, vacsorák, sportesemények: boks, birkózás, vívás megtar-tására bérmentve adom ki Prohászka vendéglős Szegedi-ut. 8560

Gyümölcsplacon, Zrinjski trg 11. kiadó: tágas üz-lethelyiség, uccai bejá-ratu pince, műhely, rak-tár, pékség, garázs. 9429

3—4 szobás komplett la-takít keresek a beltéren. Cim: Rádio Reklam Kralja Petra Park 9. 9460

NARODNI BIOSKOP
Csütörtök—vasárnapig
HOOT GIBSON
a cow-boy király Suboticán!
Bemutatkozik a legnagyobb attrakciójában a
Kisérlet a farmon
című 6 felvonásos, rendkívül izgalmas cow-boy kalandor drámájában.
Mint kísérő 2 felvonásos
BURLESZK KOMÉDIA
Ma utoljára hatalmas kettős műsor
Henny Porten,
Rudolph Valentino

Apollo Novisad
Végre megjött
Harold Lloyd
a mozikközönség régen nékülözött kedvence az ő legújabb művében
Házasság hármásban
— Csak két napig —
Jön!
A szezon kiemelkedő slágere:
Schellenberg testvérek
Kellermann hasonlónevű regénye nyomán.

HÁZASSÁG

Házasságot legiobb családonál diszkréten elintézek. Megbízást elfogad »Doktorné« Szubotica. Uicim: Pašiceva 3. 9072

FOGLALKOZÁS

Íjvedelmező képviselőt átad ügynököknek, képviselőkné, stb. nagy külföldi cég. Ajánlatok »Ohne Kapital und Vorkenntnisse 9784« jelige alatt a kövvetkező címre küldendő: Piras, Prag, Jindřiška 18 Č.S.R. 1613

Nőifodrászt és manikűrözőnt, csakis elsőrendű munkást keresek. Grün-berger, Illatszár, Velikibecskerek. 8632

Úgves fehérvasalónő, aki házakhoz jár, kerestetik. Subotica, Wilsonova 8. I. em. 9374

Gyógyyszerészegéd, aki szerbül és németül beszél, kerestetik. Cim a kiadóban. 9370

Fiatal fűszer- és csemegekereskedőseged, beszél szerbül, németül, magyarul és románul, azonnali alkalmazást keres. Ivošević Vászta, Apatin. 9372

Sebészeti ápolónő keres-tetik. Vardar szanatórium Szkopljé. Ajánlatok bizo-nyítványmásolatokkal. 9359

Suche deutsch-serbische Erzieherin zu meinen 5 und 10 jährigen Kindern. Anträge nur von tüchtigen und kinderliebenden Personen an Dr. Jenő Szegő Temerin erbeten. 9350

Kereskedőseged fűszer-szakmából, ki katonai kö-telezettségének is eleget tett, beszél szerbül, né-metül és magyarul, ál-lást keres. J. Helmer, cim Szűcs Andor kereskedő, Staribečei. 9327

Perfekt fogtechnikus vi-déken állandó alkalmazást nyerhet. Cim a kiadóban. 9304

Órákonvvelést, elhanva-golt könyvek rendbehozá-sát, könyvlefejtetést, mér-legkészítést elvállal mér-legkéses könyvvelő. Tele-fon 178. 9294

Utazói állást keres fiatal és az egész SHS-ben be-vezetett utazó, esetleg óvadékkal. — Leveleket »Utazó« ieligére. 9430

Előkelő biztosító társaság alkalmaz Bácska, Bánát, Baranva minden községé-ben szorgalmas helyi kép-viseletket. Ajánlatok ké-retnek a kiadóhivatalba »Régi, nagy társaság« iel-ige alatt. 9255

Német és magyar nyelv tanítását iskolásgyermek-nél elvállalja Petro-gradska (István) ul. 30.

Tanulóleányok felvétetnek Csapó uridivatszalon, Bá-ránvköz. 9192

Intelligens solid német kisasszonyt keresek 2 gyer-mek mellé. Cim Pallas Su-botica. 9193

Varrónők felvétetnek Beck Jenő kötő-szövő gyára-ban Pašiceva ul. 8. sz. 9431

Házmesternek lehetőleg gyermekeken házaspár kerestetik. Motorkeze-lésben járatosak előny-ben. Tudakozódni Ljfkamozi irodáiban. 9455

Levelezést német és ma-gyar nyelven vállallok. Tel. 330. 9433

VÉTEL-ELADÁS

Eladó óbor, Horgoson 105 hektoliter jóminőségű, 2 éves ó-bor eladó az Orsz. Hitelbank horgosi fiók-iánál. Megtekinthető Hor-goson a bankfiók pincé-iében. Igazgatóság. 9396

Eladó forgalmas helyen fűszerüzletnek és ven-déglőnek alkalmas sa-rokhoz, melyben jelen-leg péküzlet is van. Ér-deklődni Dévić Jánosnál Stara Moravica. 9424

210 és 190 holdas első-rendű birtokok, szép épü-letekkel, gazdag felsze-reléssel, vasut és város-hoz közel, Slavóniában olcsón 5 évi részletfizet-ésre eladó. Bömches ügynöksége Bačka-Topo-la. 9381

A »Moszkva« vendéglő (kaszinóépület) teljes be-rendezése: kávéházi kasz-sza, sörapparátus, asztal-ok, székek teljes cuk-rászdaberendezés, üres hordók és konvhaber-en-dezés eladó. 9375

Szőlő legiobb karban tar-tott hat hold termő szőlő Kralievbregen, sok ne-mes gyümölcsfával, 4 szobás verandás urilak-kal, teljesen felszerelve olcsón eladó. Bömches ügynöksége Bačka-Topo-la. 9379

Csak még 10 napig
tart a szenzációs **olcsó** áron való **elárusítás**
Ignac Engler i Sinovi
rőtös üzletében

Elegáns bársony- és filc modellek
a legsikkesebb formákban, finom kivitelben, rendkívül olcsó árban csakis
POGÁNY
női kalapszalokban kaphatók
Átalakítások is elfogadtatnak.
Subotica, Ljubibratić-ház (Hitelbankkal szemben)
Trg Fra Ješe 15.

Különbeíratu butorozott szoba kiadó. Cim a kiadó-ban. 9440

Kaucióképes ió üzletasz-szony lično pravá-val el-látva sürgősen keres egy ió forgalmu kisebb ven-déglőt akár bérbe, akár percentre. Értekezni le-het Jesina Darinkánál Ži-vojin-féle vendéglőben a gyümölcsplacon. 9432

Hölgyek figyelmébe! Tu-domására hozom a t. hölgyközönségnek, hogy az őszi és téli szezonra, rendkívül kedvezményes áron készítek kosztümö-ket, kabátokat, szövet és estélyi ruhákat. Gar-rantált elsőrendű kivitel-ben. Tessék próbarendel-ést tenni. Tisztelettel Hoffmanné Szabó Annus-ka, Tumbiceva ulica 30. 9441

10 nap alatt nagyvonzó szép lesz, ha a »Pompadour«-ba jár arcápolásra. Te-hát siessen, hogy megszab-duljon: szepítő, pattanás-, máifolt, alkalmatlan hajszálak, szemölcs, stb.-től. **Gyógykenőcs, Gyógy-szappan, Gyógypuder, Fodrászat, Manicur** 8430

Nem kell várn a »Pom-padour«-ban. Elsőrendű munkaerők a legpontosab-ban végzik az összes fod-rászathoz tartozó dolgo-kat, u. m.: hajfestés, haj-vázás, ondulálás, wasser-welle, parókák készítése stb. Tisztaság, pontosság és figyelmesség az elvünk. **Kozmetika, Manicur.** 8431

A beltéren városháza kö-zelében szép nagy tágas üzlethelyiség kiadó. Cim a kiadóban. 9426

Kanizsai tanvákon vasár-nap éjjel elloptak 2 vö-rös ökröt. Nyomravezetőt 1.000 dinár jutalomban ré-szesitem. Jelentés a ha-tóságoknál. 9414

Elegáns uccai szoba bel-téren egy személyre azonnal kiadó. Cim a ki-adóban. 9397

Ióforgalmu vendéglőt ke-resek elszámolásra vagy bérbe. Lično pravo van, ajánlatokat kérek a ki-adóba »Iccés« ieligére. 9409

Kölcsönt hosszú vagy rö-vid lejáratra, bekebele-zés vagy anélkül, olcsó kamat mellett kapható. — Bömches ügynöksége Bačka-Topola. 9380

Fűszerüzlet teljes be-rendezéssel és lakással azonnal kiadó. Trenko-va ulica 1. 9358

Must és uibor, kitünő mi-nőségű szőlőfajtákból, leg-olcsóbb nani árban kapha-tó. Hirschl Samu szőlőbir-tokosnál, Potiski Sv. Ni-kola (Senta mellett). 9056

Ingyenes műhimzötanfolyam. Tartia a Singer varrógép társaság. Min-denki, aki vett vagy ven-ni akar egy eredeti ame-rikai Singer varrógépet, résztvehet ezen ingyenes műhimzötanfolyamon. — Kezdeté e hó 18. az ipar-testület termében. Trum-biceva ulica. 9298

Lakás és üzlethelyiség, pince üzletnek vagy iro-dának, nagy udvar autó-garázsnak is alkalmas, ki-adó. I. Vilsonova ul. 28. Lévai-ház. 9244

Kész férfi és női fehéren-mű legiobb és legolcsóbb Pollák Leonál Sen-tán (Bácskában). Kérien áriegyzéket. 9228

Üzlethelyiség, száraz, tel-iesen új kiadó. Bene Su-darevića ul. 25. 9209

Ruhavásár! Siessünk Eisler Izsóhoz, szebbnél-szebb nőiféltő modellek érkeztek és olvan olcsón árusítia! Mi fiúfiöltönyt, teli-kabátokat a fiúknak is csak ott veszünk! Leg-iobbban csak Eisler Izsónál vásárolhat, Barátok tem-ploma során. 9215

Plisszé és gouvrirozást a legiobb bécsi minták-kal olcsón és pontosan vállal özv. Holländerné, Párhuzamos-ut. Czigler-ház. 9157

Új zongorák, pianók csakis elsőrendű világ-márkát, a leghosszabb le-járatu részletfizetésre kap-hatók 10 éves iótállás mellett. Legnagyobb vá-laszték az országban. Kap-hatók Kain Lajos hang-szerkereskedőnél Suboti-ca, Városháza. 706

Legolcsóbban vásárol kész férfi-, női- és gyermek-ruhákat Földes Samu újonnan berendezett ruha-áruházában. Gyümölcs-plac, Rudics utca. Divatos férfiöltönyt 500 din., férfi raglán 600—700, fiú teli-kabát 475, lánykabát 350, női raglán 550, gummy kö-peny 250, szövetzumi 450, bőrkabát 850, szőrmebél-léssel 975, divatnadrág 225, munkaköpeny 145 és öltöny 165. Vidékre után-vétellel, meg nem felelés esetén a pénzt visszakül-döm. — Saját érdekében íjevelien a címre. Földes Samu ruhaáruháza. Kül-lön osztály mérték utáni rendelésre. 5905

Damburirozás, madeira és festés ruhákra, sálakra stb., fehéreművarrás és himzés, plissirozás és guvrirozás olcsón és szépen, Aida, Csirkepiac, Péics-ház. 8956

Mielőtt linoleum és sző-nvegszükségletét fedezi, tekintse meg **Weitzenfeld i drug** szuboticei cég rendkívül gazdag választékát. 9056